

VENTTIILI

Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran Tiedote

Seuran johtokunta

Puheenjohtaja, Marko Suomalainen puh. 2310 329323
Varapuheenjohtaja, Jaana Karhunen puh. 2310 412749
Sihteeri, Marjut Katoniemi-Kutsuridis puh. 2310 860555
Kassanhoitaja, Päivi Pulkki-Georgopoulou puh. 2310 950879
Jäsen, Outi Holopainen puh. 2310 445349

Postiosoite: PO. Box 18608, 54005 Thessaloniki, Greece
E-mail: pksumiseura@yahoo.gr
Web sivut: www.geocities.com/pksumiseura/

Pankkiyhteys:

Alpha Bank, 703-00-2310-010761
IBAN: GR9301407030703002310010761, SWIFT: CRBAGRAAXX

Suomi-koulun opettajat:

Riitta Douhaniaris puh. 2310 446867
Sari Asimoglou puh. 23920 63143
Outi Holopainen puh. 2310 445349

Suomi-kirjaston hoitaja:

Päivi Pulkki-Georgopoulou puh. 2310 950879

Tiedote No 4/2005 Marraskuu

5. vuosikerta

Koonnut Marjut Katoniemi-Kutsuridis ja Marko Suomalainen

Sisällysluettelo

	Sivu
<i>Puheenjohtajan tervehdys</i>	1
<i>Seuran ja jäsenten toimintaa</i>	3
<i>Suomalaistapahtumia Kreikassa</i>	3
<i>Ateenan suurlähetystö tiedottaa</i>	3
<i>APUA? UM palveluksessanne</i>	4
<i>Maistraatti: Ohjeita ulkosuomalaisille</i>	5
<i>Suomi-Seura ja USP tiedottavat</i>	7
<i>Presidentinvaalit</i>	7
<i>Eduskunta viettää satavuotisjuhla</i>	8
<i>Uutiskatsaus</i>	8
<i>Pakina: Pikkujoulutunnelmia</i>	18
<i>Ruokapalsta</i>	19
<i>Toimitus surffaili Internetissä</i>	19
<i>Vitsejä</i>	19
<i>Menovinkkejä Suomessa</i>	20
<i>Palveluhakemisto</i>	20
<i>Tapahtumakalenteri</i>	20

Puheenjohtajan tervehdys

Joulu lähestyy, mutta missä on joulumieli? Työkiireet, lumeton maisema, lämmin ilma...

Onko minulle tulossa kotimaan kaipuu, kun muistelen lämmöllä pimeää joulukuun iltaa jolloin taivaalta sataa isoja lumihutaleita. Mikä on sen ihanampaa kuin lumen narskunta kenkien alla, pipo syvällä päässä, tuuhea lumisade, lumilyhty pihalla ja pulkat ja sukset seinän vierellä odottamassa käyttäjiään.

Katselin muutama päivä sitten Kreikan tele-

visiosta ohjelmaa, joka kertoi Suomesta. Siinä kerrottiin Turun saaristossa asuvista suomalaisista, jotka talven tullen eristäytyvät omille saarilleen kulkuyhteyksien vaikeutessa. Laivaväylät oli avattu jäänmurtajilla, mutta laivaväylä ei kulkenut läheltäkään saarta, vaan matkustajien oli käveltävä laivalta muutama kilometri merenjäättä pitkin koteihinsa. Muutamilla oli merenjälle jätetty potkukelkka, jolla matka taittui huomattavasti kävelemistä nopeammin.

Vaimoni, joka katsoi kanssani ohjelmaa, ei ollut koskaan nähnyt potkukelkkaa, vaikka olemme Suomessa olleetkin muutaman keran myös talvella. Siitä tuli mieleeni ensimmäinen talvimatkamme Suomeen, tai itse asiassa aika ennen matkaa. Vaimoni pyysi että voisin viedä hänet järven jäälle kävelemään. Teidän olisi pitänyt nähdä hänen naama kun kysyin, haluaako hän järven- vai merenjälle kävelemään!

Potkukelkasta tuli mieleen myös edesmennyt mummoni. Mummo kuuluu jouluun! Esiliina vyötäröllä, leipomassa pipareita ja valelemassa sinapilla kinkkua. Haluan takaisin lapsuuteni joulut. Haluan tarjota omille lapsilleni lapsuuteni joulut!

Vaikka joulu on Kreikassakin iso juhla, tuntuu se, ainakin minusta, vain juhralta muiden joukossa.

No, satoihan täällä lunta jo marraskuun puolivälissä. Satoi lunta muutaman tunnin, maa oli hetken valkoinen ja sitten taas kaikki sulii pois. Sen jälkeen kaikki sade mikä

on tullut on tullut vetenä.

Joku viisas on joskus sanonut, että maassa maan tavalla tai maasta pois, mutta koskeko tämä myös joulua! Yritämme perheessänne vaalia suomalaisia perinteitä, myös jouluna, mutta tunnelmaa on vaikea luoda ilman vaadittavaa luonnon rekvisiittaa.

Toivotan teille oikein hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta teille kaikille, omasta ja seuramme johtokunnan puolesta, missä päin maailmaa sitten olettekin!

Marko Suomalainen
puheenjohtaja

Suomi-koulun joulukortit myynnissä!

Kannata Thessalonikin Suomi-koulun toimintaa!

Kortteja voi tilata pksumiseura@yahoo.com.
Hinta € 7 / 10 kpl + postikulut.
Kortteja voi ostaa myös Suomi-koululta.

KORJAUS

Edellisessä tiedotteessa julkaistusta pakinasta "Presidentinvaalit", oli jäänyt tekijä pois.

Pakinan oli siis kirjoittanut Terhi Terhuttaja Helsingistä

Toimitus pahoittelee tapahtunutta!

Joulumieltä Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran pikkujouluissa

Hyvä Venttiilin lukija

Haluamme Sinut!

Kaksoiskansalaisuus on jo saavutettu, mutta paljon on vielä tehtävää. Jäsenyytesi on tärkeä voidaksemme jatkossakin turvata Suomi-Seuran ja ulkosuomalaisparlamentin toiminnan. • **Suomi-Seura** on voittoa tavoittelematon järjestö, joka toimii jäsenmaksujen avulla.

• **Neuvontapalvelumme** tietää, auttaa, opastaa olitpa muuttamassa ulkomaille esimerkiksi asumaan, opiskelemaan tai vaikkapa palaamassa kotimaahan. • **Haluatko** verotustasi alennettavan, seniorihuollon paranevan, Suomi-koulujen toiminnan kehittyvän?

Liity jäseneksi.

Suomi-Seura

Mariankatu 8
00170 Helsinki
Puh. +358-(0)9-6841210
Fax +358-(0)9-6841 2140
E-mail info@suomi-seura.fi
www.suomi-seura.fi

Kyllä, haluan liittyä Suomi-Seuran jäseneksi:

Nimi ..... Synt. aika .....

Osoite .....

Maksan jäsenyyden vuodelle/vuosille ..... Jäsenmaksu 23 euroa / USD 28

kalenterivuodelta. Lisäksi seuraavat samassa osoitteessa asuvat perheenjäseneni haluavat liittyä Suomi-Seuraan. Perheenjäsenen jäsenmaksu 11 euroa / USD 13,50 kalenterivuodelta.

Nimi/nimet .....

Lähettäkää minulle lasku

Luottokortilla (Visa / Euro / MasterCard)

Maksan ..... euroa / USD

kortin nro ..... voimassaolo .....

.....
Päivämäärä

.....
Allekirjoitus

Lähetä osoitteella:

SUOMI-SEURA (FINLAND SOCIETY), Mariankatu 8, FIN-00170, Helsinki, Finland

Seuran ja jäsenten toimintaa

Kuukausitapaamiset

02.10 ja 06.11 järjestettiin seuramme kuukausitapaamiset tuttuun tapaan tavernassa 1901. Marraskuussa kuukausitapaamisesamme oli vieraina suomalaisia opettajia, jotka olivat saapuneet Thessalonikiin matkallaan seminaariin Dramaan, Pohjois-Kreikan kaupunkiin.

Kaupunki tutuksi – uusintakierros

Seuran sihteeri Marjut Katoniemi-Kutsuridis toteutti jäsenten toivomuksesta uusintakierroksen kävelyretkestä sunnuntaina 20.11. Kylmästä säästä huolimatta kierros toteutettiin ja satunnainen kulkija tutustui Thessalonikin läntisen muurin alueeseen ja sen arkkitehtuuriin.

Edelleen kävelyretki suuntasi mutkitellen ylös kapeita kujia ja mukulakivikatuja pitkin vanhaan kaupunkiin eli Ano Poliin. Tsinarin alueen vaiheet ja Therpsithean aukion kummitustarinat kuuluivat tähän kierrokseen ja monet, monet muut kiehtovat tarinat jäävät odottamaan tulevia kävelyretkiä Thessalonikin keskustassa.

Satunnainen kulkija voi löytää erilaisen kaupungin, jos vain malttaa matkata kiireettä...

Seuran pikkujoulut

Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran perinteiset pikkujoulut pidettiin sunnuntaina 4.12.2005 ja paikkana oli entuudestaan tuttu taverna "1901". Paikalle oli saapunut mukava määrä osanottajia ja jouluisiin väreihin sonnustautunut taverna täyttyi sekä Pohjois-Kreikan suomalaisista että kreikkalaisista puolisoista. Samoin ryhmä suomalaisia rauhanturvaajia oli matkannut pitkän ajomatkan rajan takaa juhlailltaa varten.

Virallisen ohjelman aloitti juhlapuheella seuran puheenjohtaja Marko Suomalainen. Edelleen iltaa jatkettiin joululaulannalla ja leikeillä mm. jouluomenoita kuorittiin kilpaa, syötiin keksejä ilman käsiä, arvailtiin Thessalonikin kaupunginosien "suomenkielisiä" nimiä jne. Juhlan huvitoimikunta haluaa lämpimästi kiittää pariskunta Liisa Kelloniemeä ja Jorgos Apostolakis'ta leikkimielisestä ohjelmanumerosta, josta jäi muistoksi valtavan kokoinen kaupungin kartta laitettavaksi seuran kirjastotiloihin. Tästä edespäin kaikkien tulee muistaa, että esim. Ano-Tumbaa (pohjoinen kaupunginosa) voidaan myös kutsua Ylä-Hautalaksi ja Kalamariaa (Itäinen Thessalonikin naapurikunta) mustekalaksi! Juhlaväkeä hauskutti vielä joulumuori, joka oli saapunut kaupunkiin varta vasten Korvainturilta porojen vetämänä. Loppuilta kului leppoisasti seurustelun ja aterioinnin merkeissä. Illan emäntänä toimi seuran sihteeri Marjut Katoniemi-Kutsuridis.

Suomalaistapahtumia Kreikassa

Itsenäisyyspäivän vastaanotto
(www.finland.gr 07.12.2005)

Suurlähettiläs Ole Norrback ja puolisonsa Vivi-Ann Norrback isännöivät perinteisen itse-

näisyyspäivän vastaanoton suurlähettilään virka-asunnossa 6.12. Kutsuvieraiden joukossa oli diplomaattikunnan edustajia, kreikkalaisia vaikuttajia kulttuurin ja politiikan aloilta, Suomen ystäviä ja Kreikassa asuvia suomalaisia.

Nightwish esiintyi Ateenassa
(www.finland.gr 21.09.2005)

Yksi tämän hetken kuumimmista heavy metalliyhtyeistä esiintyi 1.10 Ateenassa.

Nightwish on nopeasti noussut suomalaisen ja kansainvälisen heavy metallin kärkeen. Nightwish syntyi v. 1996, mutta varsinainen läpimurto Suomessa ja ulkomailla, etenkin Saksassa, tapahtui v. 1998. Yhtyeen maailmankiertueet ovat ulottuneet Euroopan maiden ohella mm. Latinalaiseen Amerikkaan ja Kanadaan. Suomessa albumit ovat myyneet platinää ja ulkomailla menestys on ollut huikaa. Yhtyeen menestys piilee paljolti klassisen laulun koulutuksen saaneen vokalisti Tarja Turusen persoonassa ja persoonallisessa äänessä sekä yhtyeen sinfonisessa metallimusiikissa.

Ateenan suurlähetystö tiedottaa
(www.finland.gr)

Presidentinvaali 2006 - ennakoöänestys

Presidentti valitaan suoralla, tarvittaessa kaksivaiheisella vaalilla. Presidentinvaalissa on äänioikeutettu asuinpaikasta riippumatta jokainen Suomen kansalainen, joka viimeistään ensimmäisen vaalin vaalipäivänä täyttää 18 vuotta. Väestörekisterikeskus lähettää ilmoituskortin äänioikeudesta niille ulkomailla asuville suomalaisille, joiden osoite on merkitty väestötietojärjestelmään. Vaalitoimituksen nopeuttamiseksi ilmoituskortti on hyvä olla mukana, mutta se ei ole pakollinen.

Äänestäjän on esitettävä riittävä selvitys henkilöllisyydestään., esim. passi tai muu

valokuvalla varustettu henkilöllisyyden osoittava asiakirja.

(Toimituksen lisäys: Katso myös kohta "Presidentinvaalit 2006")

Yleiset ennakoöänestyspaikat ulkomailla vuoden 2006 presidentinvaalissa löytyy Oikeusministeriön "Vaalit" - nettisivuilta.

<http://192.49.229.35/TP2006K1/s/ulkomaiset/ulkomais.htm>

Ennakoöänestyspaikat Kreikassa

Thessaloniki

Paikka: Taverna 1901
Katouni 9
54 625 THESSALONIKI
Puh. 694-476 6010
Fax: 2310-310 045

Presidentinvaalin ensimmäinen vaali:

Päivämäärä: 4.-05.01.2006 (ke/to)
klo 14.00-20.00

Presidentinvaalin toinen vaali:

Päivämäärä: 18.-19.01.2006 (ke/to)
klo 14.00-20.00

Ateena

Paikka: Suomen suurlähetystö
Hatziyianni Mexi 5
11528 Ateena
puh. 210-72 55 860
fax: 210-72 55 864

Presidentinvaalin ensimmäinen vaali:

Päivämäärä: 04.-07.01.2006
Kellonaika: 04.-06.01. (ke-pe)
klo 10.00-15.00
07.01. (la)
klo 10.00-14.00

Presidentinvaalin toinen vaali:

Päivämäärä: 18.-21.01.2006
Kellonaika: 18.-20.01. (ke-pe)
klo 10.00-15.00
21.01. (la)
klo 10.00-14.00

Asianajotoimisto *NOMOS*

Vattuniemenranta 2, 00210 Helsinki

nomos@nomos.fi

Puh. +358 (0)20 743 2930

Fax +358 (0)9 3487 3353

www.nomos.fi

Erikoisalueina kotimaisen siviili- ja talousjuridiikan lisäksi mm. kansainväliset jäämistöoikeudelliset kysymykset sekä kansainvälinen henkilö- ja yritysverotus.

Hania

Paikka: Hotel Kydon
Platia S. Venizelou
Tzanakaki 1
73100 HANIA
Puh. 28210-522 80
Fax: 28210-517 90
Presidentinvaalin ensimmäinen vaali:
Päivämäärä: 04.01.2006 (ke)
klo 10.00-17.00
Presidentinvaalin toinen vaali:
Päivämäärä: 18.01.2006 (ke)
klo 10.00-17.00

Heraklion

Paikka: Rodos Tours Traveland
Dimokratias street 53
71306 HERAKLION
Puh. 6944-271 913
Fax: 28970-240 64
Presidentinvaalin ensimmäinen vaali:
Päivämäärä: 04.01.2006 (ke)
klo 09.00-17.00
Presidentinvaalin toinen vaali:
Päivämäärä: 18.01.2006 (ke)
klo 09.00-17.00

Kos

Paikka: V-Tours Travel Agency
Head office
Marmaroto
853 00 KOS
Puh. 22420-223 40
Fax: 22420-567 29
Presidentinvaalin ensimmäinen vaali:
Päivämäärä: 04.01.2006 (ke)
klo 09.00-17.00
Presidentinvaalin toinen vaali:
Päivämäärä: 18.01.2006 (ke)
klo 09.00-17.00

Patras

Paikka: Superfast Ferries
Othonos Amalias 12
262 23 PATRAS
Puh. 2610-622 500
Fax: 2610-623 574
Presidentinvaalin ensimmäinen vaali:
Päivämäärä: 05.01.2006 (to)
klo 09.00-18.00
Presidentinvaalin toinen vaali:
Päivämäärä: 19.01.2006 (to)
klo 09.00-18.00

Rodos

Paikka: Hotel Manousos
G. Leon 25
851 RHODES
Puh: 22410-357 80
Fax: 22410-288 34
Presidentinvaalin ensimmäinen vaali:
Päivämäärä: 04.-05.01.2006 (ke-to)
04.01. (ke) klo 09.00-15.00
05.01. (to) klo 09.00-14.00
Presidentinvaalin toinen vaali:
Päivämäärä: 18.-19.01.2006 (ke-to)
18.01. (ke) klo 09.00-15.00
19.01. (to) klo 09.00-15.00

Henkilöllisyystodistus mukaan

Äänestäjän on esitettävä selvitys henkilöllisyydestään niin vaalipäivän äänestys-ses-sä kuin ennako-äänestyksessäkin. Henkilöllis-

syystodistuksen tulee olla kuvallinen. Myös ilmoituskortti on hyvä ottaa mukaan.

Äänestäjälle annetaan äänestyslippu ja ennakkoäänestyksessä lisäksi vaalikuori ja lähetekuori sekä tarvittaessa lähetekirjelomake. Äänestäjä merkitsee äänestyslippuun sen ehdokkaan numeron, jonka hyväksi hän antaa äänensä. Merkintä on tehtävä äänestyskopissa tai muutoin siten, että vaalisalaisuus säilyy.

APUA? UM palveluksessanne...

Ulkoasianministeriö haluaa matkapuhelimen tekstiviestien avulla palvelua entistä paremmin kaikkia suomalaisia ja erityisesti heitä, jotka maailmalla liikkeessaan tarvitsevat apua passi- ja konsuliasioissa tai mahdollisissa kriisitilanteissa tai jotka haluavat tietoja eri maiden matkustusturvallisuudesta.

Tekstiviestillä turvallisuutta matkustamiseen Oletko matkallasi joutunut pulaan? Tarvitsetko suurlähetystön apua? Jos matkapuhelin on vielä tallella, lähetä tekstiviesti ulkoasianministeriön mobiilipalveluun ja saat lähetystön yhteystiedot.

Pohditko matkakohteesi turvallisuutta? Lähetä tekstiviesti ulkoministeriöön, saat uusimman matkustustiedotteen.

Joudutko matkustamaan riskialueelle? Ilmoita yhteystietosi ulkoministeriöön matkan ajaksi.

Tekstiviestipalvelun numero on DNA:n, Radiolinjan, Soneran ja Telian liittymillä 16358 ja muilla liittymillä - myös ulkomaisilla - +358 400 358 300.

Ulkoasianministeriö ei veloita palvelun käyttäjää. Käyttäjä maksaa vain lähettämänsä tekstiviestit normaalin tekstiviestien lähetyksen mukaan.

YHTEYSTIETOJEN HAKU

Voit hakea tekstiviestillä Suomen suurlähetystön yhteystiedot haluamastasi maasta.

TOIMI NÄIN:

- 1) Kirjoita YHTEYS ja maan nimi (esimerkki: YHTEYS KIINA)
- 2) Lähetä viesti 16358
- 3) Saat paluuviest(e)issä lähetystön osoitteen ja puhelinnumeron

Jos kaupungissa toimii Suomen pääkonsulaatti, voit hakea myös sen yhteystietoja.

TOIMI NÄIN:

- 1) Kirjoita YHTEYS ja kaupungin nimi (esimerkki: YHTEYS PIETARI)
- 2) Lähetä viesti 16358
- 3) Saat paluuviest(e)issä pääkonsulaatin osoitteen ja puhelinnumeron

MATKUSTUSTIEDOTTEET

Tekstiviestillä saat lyhyesti oleelliset tiedot haluamasi maan matkustusturvallisuudesta.

TOIMI NÄIN:

- 1) Kirjoita MATKUSTUS ja maan nimi tai pelkkä alkuosa sanasta (esimerkki: MATKUSTUS THAI)
- 2) Lähetä viesti numeroon 16358
- 3) Saat paluuviestissä uusinta matkustustietoa.

Hyvän joulun terveiset

YLE TV1 24.12.2005 klo 15.30-16.00 ja 19.25-20.30

Hyvän joulun terveiset on Suomen Yleisradio/TV1:n perinteinen joulouhjelma, joka lähetetään jo kuudetta kertaa. Ohjelma välittää ulkosuomalaisten joulutervehdyksiä Suomeen.

Oman joulutervehdyksesi voit lähettää esimerkiksi kamerapuhelimella tai sähköpostilla osoitteeseen jouluterveiset@yle.fi. Mikäli käytössäsi on esimerkiksi videokamera, voit myös videoida jouluterveisesi ja lähettää ne meille. Noin minuutin mittaisessa tervehdyksessä pyydämme kertomaan muun muassa kuka tai keitä olette, miten otatte joulun vastaan ja keitä haluatte muistaa joulutervehdyksellä. Voit myös lähettää jouluterveisiesi postikortilla tai kirjeellä. Osoitteemme on Hyvän joulun terveiset, PL 91, 000240 Yleisradio, Finland.

Meille saapuneesta postista poimimme viestit jouluaaton lähetukseen. Terveiset kootaan myös ohjelman [www-sivustolle](http://www.sivustolle), missä kaikki saapuneet posti on nähtävissä.

Ulkosuomalaisten hyvän joulun terveiset lähetetään Suomessa TV1:n suorassa lähetyksessä jouluaattona 24.12. kello 15.30-16.00. Tämä lähetys on nähtävissä internetissä heti suoran lähetyksen jälkeen. TV Finland välittää ohjelman satelliittilähetyksenä Suomen ulkopuolelle. TV Finlandin kautta välitetään myös illan toinen lähetys kello 19.25-20.30.

Lisätietoja TV Finlandin näkyvyydestä löydät osoitteesta www.yle.fi/tvfinland/.

Kaikki joulutervehdykset ovat nähtävissä aaton lähetyksen jälkeen internetissä osoitteessa www.yle.fi/jouluterveiset. Samasta osoitteesta löytyy lisätietoja ohjelmasta sekä terveisten lähettamisestä.

Pyydämme lähettämään jouluntoivotukset ajoissa, jotta kaikki terveiset ehtivät varmasti internetsivuille nähtäväksi. Otamme postia vastaan heti. Postitse saapuvien terveisten tulee olla perillä viimeistään perjantaihin 16.12. mennessä.

Toivotamme Teille iloista joulun odotusta!
Toimittaja Vesa Saarinen ja työryhmä
YLE Asiaohjelmat

Lisätietoja saat sähköpostiosoitteesta:
vesa.saarinen@yle.fi

Maittaisten tietojen lisäksi voit hakea myös tarkempaa alueellista tietoa seuraavista paikoista: Pietari, Karjala, New York ja Florida (New York), Los Angeles (sisältäen koko länsirannikon), Shanghai ja Itä-Kiina (Shanghai), Macao, Hong Kong, Kanariansaaret ja Hampuri.

Kirjoita silloin MATKUSTUS ja kaupungin tai alueen nimi.

MATKUSTUSTIEDOTTEIDEN KESTOTILAUS

Voit myös ryhtyä matkustustiedotteiden kestotilaaajaksi, jolloin automaattisesti saat aina uusimman tiedon tilaamastasi kohteesta. Voit myös tilata tiedotteita niin monesta maasta kuin haluat.

TOIMI NÄIN:

1) Kirjoita TILAA ja maan nimi (esimerkki TILAA INDONESIA)

2) Lähetä viesti numeroon 16358

Kun et enää halua saada tietoja ko. maasta, toimi seuraavasti:

1) Kirjoita PERUUTA ja maan nimi tai vain PERUUTA

2) Lähetä viesti numeroon 16358

Mikäli annat viestissäsi maan nimen, lopetat vain mainittua maata koskevien tiedotteiden tilaamisen. Pelkällä PERUUTA-viestillä lopetat kaikkien tiedotteiden tilaamisen.

MATKUSTUSILMOITUS

Voit halutessasi ilmoittaa matkasuunnittelmasi ulkoministeriölle. Tietojasi käytetään vain sinun ja mukanas matkustavien tavoittamiseen hätätilanteessa. Ilmoituksen antaminen on erittäin suositeltavaa etenkin kriisi-alueilla liikkuville tai työskenteleville Suomen kansalaisille. Matkan päätyttyä lähettämäsi tiedot poistetaan.

TOIMI NÄIN:

1) Kirjoita MATKALLA ja päivämäärät lisätietoineen (esimerkki MATKALLA 1.-30.4.2003 HARARE 3 HENK HOTEL SHERATON)

2) Lähetä viesti numeroon 16358

3) Paluuviesti kuittaa ilmoituksen.

Päivämäärien tulisi olla muodossa pp.kk.vvvv, mutta jos esimerkiksi vuoden jättää pois, on oletusarvona kuluva vuosi.

PALVELUSTA TARKEMMIN

Ulkoministeriö haluaa mobiilipalvelun avulla palvella kaikkia suomalaisia matkustusturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Palvelu toimii suomeksi ja ruotsiksi.

PALVELUUN VOI TUTUSTUA ULKOMINISTERIÖN VERKKOSIVUILLA:

<http://formin.finland.fi/palvelut/mobiili/>

TARKEMMAT MATKUSTUSTIEDOTTEET LÖYTYVÄT OSOITTEESTA:

<http://formin.finland.fi/palvelut/matkustus/>

SUOMEN EDUSTUSTOT:

<http://formin.finland.fi/edustustot/>

LISÄTIEDOT

Ulkoministeriö ei veloita palvelun käyttäjää. Käyttäjä maksaa vain lähettämänsä teksti-

viestit. Tekstiviestin hinnoista eri maittain on saatavissa tietoa osoitteesta:

<http://www.datadelfiini.fi/roaming>

Palautetta palvelusta voi lähettää sähköpostilla: verkkotoimitus@formin.fi.

Ulkoasiainministeriö <http://formin.finland.fi>

HYVÄÄ MATKAA!

Maistraatti: Ohjeita ulkosuomalaisille (www.maistraatti.fi)

Lyhyesti

Kun Suomen kansalainen asuu ulkomailla, säilyvät hänen henkilö- ja asumistietonsa Suomessa ajantasaisina vain, jos hän itse huolehtii tietojensa ilmoittamisesta Suomeen. Ilmoituksen henkilö voi tehdä joko viimeisen kotikuntansa maistraattiin tai lähimpään Suomen edustustoon nykyisessä asuinmaassaan. Tällaisia tietoja ovat muun muassa tiedot avioliitosta, avioerosta, lasten syntymästä ja asuinsoitteesta.

Kun tiedot väestötietojärjestelmässä ovat ajantasaisia, on esimerkiksi Suomen passin saaminen nopeampaa.

Perustiedot

1. Miksi henkilötietojen pitää olla väestötietojärjestelmässä ajan tasalla vaikka asuu ulkomailla ja onko väliä missä maassa henkilö asuu?

Kun Suomen kansalainen asuu ulkomailla, säilyvät hänen henkilö- ja asumistietonsa Suomessa ajantasaisina vain, jos hän itse huolehtii tietojensa ilmoittamisesta Suomeen. Ilmoituksen henkilö voi tehdä joko viimeisen kotikuntansa maistraattiin tai lähimpään Suomen edustustoon nykyisessä asuinmaassaan. Tällaisia tietoja ovat muun muassa tiedot avioliitosta, avioerosta, lasten syntymästä ja asuinsoitteesta. Kun tiedot väestötietojärjestelmässä ovat ajantasaisia, on esimerkiksi Suomen passin saaminen nopeampaa.

Väestötietojärjestelmän tietojen perusteella määräytyvät monet henkilön oikeudet ja velvollisuudet. Esimerkiksi äänioikeusrekisterin laatiminen vaaleja varten perustuu näihin tietoihin. Väärä osoitetieto väestötietojärjestelmässä voi johtaa siihen, että viranomaisten yhteydenotot (äänioikeusilmoitus, asevelvollisuusasiat) eivät tavoita vastaanottajaa.

Väestötietojärjestelmä on keskeisin yhteiskuntamme perusrekisteri ja tietojen oikeellisuus on hyvin tärkeää useimmille viranomaisille. Esimerkiksi Kela:n kannalta on tärkeää saada kattava henkilöhistoria, erityisesti eläkepäätösaasioissa. Myös pohjoismaissa, paitsi Ruotsissa, asuvien Suomen kansalaisten pitää ilmoittaa henkilötietojensa muutoksista.

Norjassa, Tanskassa tai Islannissa asuvien Suomen kansalaisten on itse ilmoitettava henkilötietomuutoksista. Tällöin riittää, että edustustoon tai maistraattiin lähete-tään ote asuinmaan väestörekisteristä, josta käy ilmi muutetut henkilötiedot.

Ruotsissa henkilötietomuutokset välitetään virkateitse Suomen väestötietojärjestelmään Suomen ja Ruotsin välillä tehdyn sopimuksen mukaisesti.

2. Muutto ulkomaille

Kun Suomen kansalainen muuttaa ulkomaille, voi muutto olla joko tilapäistä tai vakinaista (tilapäinen tarkoittaa korkeintaan vuoden oleskelua, esim. lyhytaikainen työ tai opiskelu tai vastaava syy).

Jos muutto on tilapäinen, säilyy henkilö Suomessa väestötietojärjestelmässä läsnä olevana väestössä. Hänen kotikuntanaan Suomessa säilyy lähtöhetken kotikunta siihen kuuluvine oikeuksineen ja velvollisuuksineen.

Muuttoilmoitus tehdään kirjallisesti ja viimeistään viikon kuluttua muuton jälkeen. Ilmoitus on tehtävä myös tilapäisestä asumisesta, joka kestää yli kolme kuukautta. Muuttoilmoituslomake löytyy lomakeosioista

<http://www.maistraatti.fi/maistraatti/lomakeet.jsp?lang=1>.

Jos muutto ulkomaille on vakinainen eli henkilö muuttaa pysyvästi ulkomaille asumaan, siirretään hänet Suomen väestötietojärjestelmässä poissaolevaan väestöön. Hänen viimeiseksi kotikunnakseen jää se kunta, josta hän muutti ulkomaille. Muutto katkaisee siten myös osan kotikuntaan liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista. Tällaisia ovat esimerkiksi äänioikeus kunnallisvaaleissa ja kotikuntaan sidotut kunnalliset oikeudet.

Kun Suomen kansalainen muuttaa ulkomaille, muodostuvat hänen kansalliset oikeutensa ja velvollisuutensa eri asioissa eri tavoin ja siksi on tärkeää, että henkilö itse ottaa yhteyttä esimerkiksi verottajaan ja Kelaan jo ennen lähtöään ja ottaa selville, miten maastamuutto hänen kohdallaan eri viranomaisissa vaikuttaa ja minkälaisia ilmoitusvelvollisuuksia hänellä on viranomaisten suhteen. Tässä on suurena apuna viranomaisten internet-sivut, joista on helppo löytää myös yhteystiedot ja esimerkiksi sähköpostiosoitteet.

Linkkejä:

www.kela.fi (Kansaneläkelaitos)

www.vero.fi (Verohallinto)

formin.finland.fi (Ulkoasiainministeriö)

www.mil.fi/paaesikunta (Puolustusvoimat)

www.uvi.fi (Ulkomaalaisvirasto)

www.suomi-seura.fi (Suomi-Seura r.y. on maailmalla olevien, sinne lähtevien ja sieltä palaavien suomalaisten etu-, asiantuntija- ja palvelujärjestö)

www.hallonorden.org (Pohjoismainen neuvontapalvelu Haloo Pohjola)

Avioliitto

Jotta avioliittotieto voidaan Suomessa merkitä väestötietojärjestelmään, tulee henkilön toimittaa alkuperäinen ja asuinmaassa virallisesti laillistettu avioliittotodistus tai virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös lähimpään Suomen edustustoon (formin.finland.fi) tai sen voi lähettää Suomeen viimeisen kotikuntansa maistraatille. Koska avioliittotodistus on laadittu yleensä antomaan kielellä, tulee avioliittotodistuksen olla virallisen kääntäjän kääntämä, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Mikäli henkilö toimittaa avioliittotodistuksen Suomen edustustoon, hänen on täytettävä lomake " Ilmoitus ulkomailla vihitystä Suomen kansalaisesta ", joka liitetään alkuperä-

seen todistukseen. Lomake on saatavissa tällä hetkellä vain edustustoista. Sen jälkeen asiakirjat lähetetään virkateitse Suomeen. Mikäli sukunimi on muuttunut avioliiton yhteydessä ja avioliittotodistus lähetetään suoraan maistraattiin on suositeltavaa liittää lomake "Sukunimen valinta vihkimisen yhteydessä". mukaan. Lomake löytyy lomakeosiosta <http://www.maistraatti.fi/maistraatti/lomakkeet.jsp?lang=1>.

Lapsen syntymä

Jotta lapsen syntymä voidaan Suomessa merkitä väestötietojärjestelmään, tulee hänestä toimittaa alkuperäinen ja asuinmaassa virallisesti laillistettu syntymätodistus tai virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös lähimpään Suomen edustustoon (formin.finland.fi) tai sen voi lähettää Suomeen äidin viimeisen kotikunnan maistraatille. Koska syntymätodistus on laadittu yleensä antomaan kielellä, tulee syntymätodistus olla virallisen kääntäjän kääntämä joko suomeksi tai ruotsiksi.

Mikäli syntymätodistus toimitetaan Suomen edustustoon, asiakkaan on täytettävä lomake " Ilmoitus ulkomailla syntyneestä Suomen kansalaisesta ", joka liitetään alkuperäiseen todistukseen. Lomake on saatavissa tällä hetkellä vain edustustoista. Sen jälkeen asiakirjat lähetetään virkateitse Suomeen. Lasten syntymätodistuksessa mainitaan yleensä molemmat vanhemmat. Jos vanhemmat ovat keskenään avioliitossa, on lapsi automaattisesti aviolapsi.

Jos taas lapsi syntyy avopuolisoiden lapsena, tulee isyys vahvistaa, ennen kuin lapselle voidaan merkitä Suomessa isä. Isyyden vahvistaminen edellyttää sitä, että lapsen isä käy Suomen edustustossa tunnustamassa isyyden. Edustusto toimittaa tällaisen tunnustamisasiakirjan äidin viimeisen Suomessa olleen kotikunnan sosiaaliviranomaisille, jotka huolehtivat siitä, että asia etenee ja lapsen isyys voidaan vahvistaa Suomessa Suomen lain edellyttämällä tavalla.

Isyys, joka on vahvistettu ulkomailla, ei ole sellaisenaan pätevä Suomessa. Sen sijaan isyyttä koskeva lainvoimainen tuomio ja isyyden vahvistaminen tunnustamisella, joka on annettu Norjassa, Ruotsissa, Tanskassa tai Islannissa on pätevä Suomessa.

Isyysasioihin liittyvää informaatiota antavat Suomessa kaikki maistraatit. Lapselle voidaan kuitenkin merkitä isän sukunimi väestötietojärjestelmään, vaikka isyyttä ei ole vahvistettu Suomen lain mukaan.

Avioero

Avioerot, jotka on myönnetty EU:n alueella 1.3.2001 alkaen, ovat sellaisinaan Suomessa päteviä, jos niihin on lisätty avioeron lainvoimaisuutta osoittava EU:n säännösten mukainen todistus. Todistuksen saa avioeropäätöksen antaneelta viranomaiselta. Nämä avioeropäätökset voi jättää edustustojen kautta Suomeen toimitettavaksi. Usein avioeropäätös on käännettävä joko suomen tai ruotsin kielelle, jotta merkintä avioerosta voidaan Suomessa tehdä väestötietojärjestelmään.

Muulla kuin EU:n alueella Suomen kansalaiselle myönnetty avioerot sekä avioerot EU:n alueella ennen 1.3.2001 on, jotta ne ovat Suomessa päteviä, vahvistettava Helsingin hovioikeudessa. Lisäohjeita vahvistusta varten ovat saatavissa Helsingin hovioikeudesta. Hovioikeuden vahvistusta vaativaa avioeropäätöstä ei siten voi jättää edustuston välitettäväksi, vaan asianomaisen tulee hoitaa vahvistamiseen liittyvät selvitykset Helsingin hovioikeuteen.

Uusi nimi

Jotta uusi etu- tai sukunimi (ei koske avioliiton kautta saatua nimeä) voidaan merkitä väestötietojärjestelmään, henkilön tulee toimittaa alkuperäinen ja asuinmaassa laillistettu päätös nimenmuutoksesta tai virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös lähimpään Suomen edustustoon (formin.finland.fi) tai sen voi lähettää Suomeen viimeisen kotikunnan maistraatille. Koska päätös on laadittu yleensä antomaan kielellä, tulee päätös olla virallisen kääntäjän kääntämä joko suomeksi tai ruotsiksi.

Suomen kansalaisella, jolla on kotipaikka muussa valtiossa kuin Suomessa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa, on oikeus vaatia, että sukunimen määräytymiseen on sovellettava Suomen lakia. Nimenmuutoslomakkeita löytyy lomakeosiosta. Nimenmuutoslomakkeen voi toimittaa edustustoon tai viimeisen kotikunnan maistraatille.

Uusi kansalaisuus

Jotta uusi kansalaisuus voidaan merkitä väestötietojärjestelmään, henkilön tulee toimittaa alkuperäinen ja asuinmaassa laillistettu päätös tai virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös kansalaisuudesta lähimpään Suomen edustustoon (formin.finland.fi) tai sen voi lähettää Suomeen viimeisen kotikunnan maistraatille. Koska päätös on laadittu yleensä antomaan kielellä, tulee päätös olla virallisen kääntäjän kääntämä joko suomeksi tai ruotsiksi. Lisää tietoa kaksoiskansalaisuudesta löytyy Ulkomaalaisviraston nettisivuilta (www.uvi.fi).

Kuolintodistus

Jotta kuolintieto voidaan Suomessa merkitä väestötietojärjestelmään, tulee vainajasta toimittaa alkuperäinen ja asuinmaassa virallisesti laillistettu kuolintodistus tai virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös lähimpään Suomen edustustoon (formin.finland.fi) tai sen voi lähettää Suomeen viimeisen kotikunnan maistraatille. Koska kuolintodistus on laadittu yleensä antomaan kielellä tulee kuolintodistus olla virallisen kääntäjän kääntämä joko suomeksi tai ruotsiksi.

Mikäli kuolintodistus toimitetaan Suomen edustustoon, asiakkaan on täytettävä lomake "Ilmoitus ulkomailla kuolleesta Suomen kansalaisesta " joka liitetään alkuperäiseen todistukseen. Lomake on saatavissa tällä hetkellä vain edustustoista. Sen jälkeen asiakirjat lähetetään virkateitse Suomeen. Kuolintodistuksen antajan tulee olla lääkäri, jolla on sen maan lakien mukainen oikeus antaa kuolintodistuksia. Asiakirjan laillistaja

vastaa siitä, että kuolintodistus on annettu antomaan lakien mukaisesti.

Uusi osoite ulkomailla

Ulkomailla asuvan Suomen kansalaisen muita tärkeitä päivitettäviä tietoja ovat osoitetiedot. Henkilö voi ilmoittaa ulkomailla tapahtuneesta osoitteenmuutoksestaan joko suoraan Suomeen viimeisen kotikunnan maistraatille tai edustustoon. Ajantasainen osoite ulkomailla takaa Suomen kansalaiselle sen, että hänelle voidaan toimittaa tieto äänioikeuden käyttämisestä sekä eduskunta-, presidentin- että EU-vaaleissa. Samoin ajantasainen osoite takaa sen, että henkilö voidaan häntä koskevissa asioissa helposti ja nopeasti tavoittaa. Lomake löytyy lomakeosiosta.

Laillistaminen/Legalisoiminen – Apostille

Jotta ulkomailla (paitsi pohjoismaat) laadittu ulkomaan viranomaisen antama asiakirja saisi tarkoitetun oikeusvaikutuksensa Suomessa, on asiakirja laillistettava tai legalisoitava. Asiakirjan laillistaminen on asiakkaan oikeusturvaan liittyvä toimenpide, jolla varmistetaan se, että todistuksen antajalla on oikeus antomaassa maan lakien mukaan tällaisen todistuksen antamiseen ja että se on annettu oikean sisältöisenä ja on pätevä asiakirja antomaassa. Esimerkiksi vihkitodistuksessa on tärkeää, että vihkiäjä toimineella henkilöllä on oikeus maansa lakien mukaan vihkiä. Laillistaminen tehdään kahdella eri tavalla riippuen siitä, onko kyseinen maa allekirjoittanut Haagin yleissopimuksen vuodelta 1961 vai ei. Haagin sopimukseen liittyneistä maista toimitettu asiakirja on laillistettava ns. Apostille-todistuksella (leima tai paperinen todistus). Muualta toimitettu asiakirja on laillistettava n.k. Grand Legalisationilla.

Apostille

Asiakirja laillistetaan ns. Apostille –todistuksella (leima tai paperinen todistus), jos maa on liittynyt Haagin yleissopimukseen vuodelta 1961. Maat, jotka ovat liittyneet tähän Haagin sopimukseen löytyvät internetistä osoitteesta hch.e-vision.nl, (Convention of 5 October 1961 Abolishing the Requirement of Legalisation for Foreign Public Documents), josta myös saa tietoja siitä, mikä viranomainen tällaisen todistuksen antaa eri sopimusmaissa.

N.k Grand Legalisation

Ellei asiakirjan antajana ollut maa kuulu Haag-sopimuksen piiriin, laillistetaan asiakirja niin, että antajamaan ulkoministeriö laillistaa asiakirjan oikean viranomaisen antamaksi ja sen jälkeen tuossa maassa toimivaltainen Suomen edustusto laillistaa asiakirjan liittämällä asiakirjaan todistuksen tuon ulkoministeriön virkamiehen oikeuden antaa tällaisia todistuksia. Varmemmaksi vakuudeksi voi vielä pyytää Suomen ulkoministeriötä laillistamaan oman edustustonsa virkamiehen oikeus antaa tällaisia todistuksia.

Bilateraaliset sopimukset

Itävallan, Unkarin ja Puolan kanssa Suomi on solminut bilateraalisen sopimuksen, jossa poistettiin vaatimusta liittää Apostille – todistus asiakirjaan. Näistä maista riittää että edustustoon tai maistraattiin toimitetaan alkuperäinen asiakirja. Asiakirjan tulee kuitenkin olla virallisen kääntäjän kääntämä joko suomeksi tai ruotsiksi.

Suomi-Seura ja USP tiedottavat (www.suomi-seura.fi, www.ups.fi)

Uusi parlamenttisihteeri

Ulkosuomalaisparlamentin uusi sihteeri Tina Nordqvist aloitti 1.11. työnsä Suomi-Seurassa, kun edellinen sihteeri Tina Strandberg siirtyi uusiin tehtäviin.

Uusi Tina on ennen ollut mm. ulkoasiainministeriössä töissä ja on ollut ulkosuomalaisena eri puolilla maailmaa, viimeksi Saksassa, Berliinissä, ja Virossa, Tallinnassa. Koulutukseltaan hän on valtiotieteen maisteri. Yhteyttä saa mm. sp-osoitteesta tina.nordqvist@suomi-seura.fi

Varapuhemiehen raportti syksy 2005

Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehet koontuivat Helsingissä 17.–18.10. tavanmukaiseen syyskokoukseen. Tapasimme aiheesta "kansalaisuusilmoitusmenettely" henkilöitä ulkoasiainministeriöstä, ulkomaalaisvirastosta, väestörekisterikeskuksesta ja maistraateista.

Yhteisessä keskustelutilaisuudessa totesimme mm. usp:n ja Suomi-Seura r.y.:n lähettäneen vetoomuksen Suomen maistraateille kansalaisilmoitusmenettelyn tiimoilta. Monikansallisuuden mahdollistama laki otettiin iloisina vastaan, mutta monen kohdalla hymy hytyi ja ilmoitus on jäänyt tekemättä, kun herra Byrokraatia astui kuvaan. Ilmoitukseen on vaadittu erilaisia todistuksia, joiden hankkiminen on usein ollut hyvin hankalaa. Uudeksi ongelmaksi tuli, että maistraatit eivät kirjaa uuden Suomen kansalaisen tietoja väestötietojärjestelmään, mikäli ulkomaisia asiakirjoja ei ole legalisoitu (apostilla-menettely).

Kansalaisuuslaissa (47. pykälä) todetaan mm., että laissa tarkoitettuun hakemukseen, ilmoitukseen tai kansalaisuusaseman määrittämiseen liittyvän viranomaiselle annettavan asiakirjan on oltava alkuperäinen.

Ulkomaalaisvirasto voi hyväksyä myös oikeaksi todistetun jäljennöksen asiakirjasta, jos jäljennöstä voi pitää luotettavana.

Ulkomaan viranomaisen antaman asiakirjan on oltava laillistettu tai siihen on liitettävä asianomaisen valtion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, jollei laillistaminen tai todistuksen liittäminen asiakirjaan ole ilmeisen tarpeetonta. Hakijan tai muun asianomaisen on omasta aloitteestaan vireillä olevassa asiassa huolehdittava asiakirjan kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle. Ulkomaalaisvirasto voi hyväksyä myös muun kuin laillistetun asiakirjan ja asiakirjan, jossa ei ole edellä mainittua todistusta, sekä asiakirjan, jota ei ole käännetty, jos tämä on pe-

rusteltua kyseisen asiakirjan ja asian laadun perusteella.

Ulkomaalaisvirastolla on siis lain mukaan selvästi harkintavaltaa hyväksymisen osalta.

Tämän vuoksi ihmettelimme suuresti, miten voi olla mahdollista, että toinen Suomen viranomainen kyseenalaistaa toimivaltaisen viranomaisen toiminnan.

Viranomaisten ristiriitainen toimintatapa herättää ihmetystä ja antaa kummallisen kuvan viranomaistoiminnasta.

Kansalaisuusilmoituksen tekijät ovat vain osa sitä ryhmää, joka kärsii maistraattien tiukentuneesta käytännöstä. Maistraatit eivät välttämättä hyväksy väestötietojärjestelmään tietoa Suomen kansalaisen ulkomailla solmimasta avioliitosta, avioerosta, lapsen syntymästä, huoltopäätöksistä, kuolemasta jne. Tiukennetulla käytännöllä samalla vaarannetaan oikeellisuus, koska ulkomailla asuvat henkilöt eivät välttämättä enää nykyisin toimita riittävää tietoa muuttuneista olosuhteistaan väestötietojärjestelmään. Näin järjestelmän tietosisällön oikeellisuus ja luotettavuus huononee entisestään, koska tiedot ovat vanhentuneita ja joskus suorastaan vääriä.

Mm. näillä perusteilla usp ja Suomi-Seura ry vetosivat kirjallisesti (29.8.2005) maistraatteihin toivoen pikaista muutosta asiaan.

Näistä seikoista keskusteltiin em. Tapaamisessa Suomi-Seuran tiloissa.

(Juuri tänään 8.11. olin puhelinyhteydessä toiminnanjohtaja Paula Seleniukseen, joka kertoi, että puhemies Pertti Paasio ja sihteeri olivat tänään neuvotelleet ongelmasta viranomaisten kanssa ja asiaan saadaan parannusta).

Keskustelimme UM:n edustajien Pekka Hyvösen ja Erja Tikan kanssa tammikuisesta presidentinvaalien ennakoöänestämisestä. Omalla alueellamme äänestys sujunee rutii- nilla eikä ongelmia ole tiedossa. Jos metodimuutoksia tulee, on ennustukseni mukaan seuraava parannus kirjeäänestyks.

Olemme kaikki tietoisia siitä, että Viron viime vaaleissa oli mahdollisuus äänestää internetin kautta, eikä suurempia väärinkäytöksiä ole raportoitu.

Kauan odotettu ja tarpeellinen ulkosuomalaispoliittinen ohjelma on jälleen kirjoitettu uusiksi. Sitäkin pitää vielä muuttaa erityisesti YLE:n ulkomaanohjelmien osalta muuttuneiden tilanteiden mukaiseksi, mutta muutoin tämä työministeriössä työstetty asiakirja on kypsä lähetettäväksi hallituksen hyväksyttäväksi. Näin totesimme työministeriön edustajien kanssa.

Valtiosihteeri Laila Kostiainen emännöi meitä sosiaali- ja terveysministeriössä iltapalalla. Tällöin minulla oli mahdollisuus lähettää terveisiä KELAn vastaaville mm. siitä, että Suomen eri paikkakunnilla terveyskeskusten henkilökunta ei välttämättä tunne E 111-korttia. Tästä on taas kesän jälkeen tullut paljon valituksia ainakin täällä Espanjassa. Seuraavana päivänä olimme sisäasiainministeriössä keskustelemassa (taas) mahdollisuuksista alentaa kansalaisuusilmoitusmaksua, joka mielestämme kaikin osin ei vieläkään ole kohtuullinen.

Eduskunnan verojaosto oli kutsunut meidät kuultavakseen lähdeverouudistuksen tiimoilta. Suomi-Seura r.y. on asiasta antamassaan lausunnossa todennut, että oikeudenmukai-

sinta olisi, jos ulkomaille maksettavien eläkkeiden verotus toimitettaisiin eläkkeensaajan valitseman vaihtoehdon mukaisesti joko - progressiivisena verotuksena vähennysoikeuksineen hallituksen esityksen mukaisesti tai

- 35%:n lähdeverolla, jolloin 510 euron kuukausikohtainen tai 17 euron päiväkohtainen vähennys ja lisäksi oikeus sairauskuluvähennyksiin (Suomessa asuville eläkkeensaajille enintään 1400 euroa v. 2004) Taustaksi Suomi-Seura r.y.:n lausuntoon todettakoon, että ulkomailla asuva voi joutua Suomeen maksettujen verojen lisäksi suorittamaan erilaisia veroja ja niiden luonteisia maksuja asuinvaltiossaan (esim. USA:ssa).

Eduskunnassa luovutimme usp:n neljännen varsinaisen istunnon päätöslauselmat pääministerille, joka lupasi lähettää ne lausunnoille eri ministeriöihin.

Iltapäivällä oli vielä tavanmukainen Radio Finlandian kyselytunti puhemiesthistölle. Nämä lähtökset ovat suoria ja kestävät kaksi tuntia niin, että kuuntelijat voivat soittaa eri puolilta maailmaa. Eniten kysymyksiä tuli jälleen alueemme varapuhemiehelle.

Puhemiehet olivat läsnä vakiintuneessa kokoonpanossaan paitsi Australian ja Aasian varapuhemies Mikko Hietikko, jota edusti varamiehensä Jyrki Pöyhönen.

Ensimmäistä kertaa kokoukseen osallistui myös usp:n nuorisovaltiokunnan puheenjohtaja Markus Rätty USA:sta.

Toivotan kaikille hyvää syksyn jatkoa ja joulunalusaiakaa.

Olavi Peltola

Presidentinvaalit (www.vaalit.fi, Yle Online)

(Toimituksen lisäys: Katso myös kohta "Ateenan suurlähetystö tiedottaa")

Presidentinvaalissa on äänioikeutettu asuinpaikasta riippumatta jokainen Suomen kansalainen, joka viimeistään ensimmäisen vaalin vaalipäivänä täyttää 18 vuotta.

Presidentin valintatavasta

Suomen Perustuslain mukaan tasavallan presidentin valitsee Suomen kansa välittömällä (suoralla) vaalilla syntyperäisistä Suomen kansalaisista kuuden vuoden pituiseksi toimikaudeksi. Sama henkilö voidaan valita presidentiksi enintään kahdeksi peräkkäiseksi toimikaudeksi.

Presidentti valitaan suoralla, tarvittaessa kaksivaiheisella vaalilla. Vaalipäivä on vaalivuoden tammikuun kolmas sunnuntai. Mikäli joku ehdokkaista saa jo tässä (ensimmäisessä) vaalissa yli puolet annetuista (s.o. hyväksytyistä) äänistä, tulee hän valituksi presidentiksi. Jos näin ei käy, toimitetaan kahden viikon kuluttua sunnuntaina toinen vaali kahden ensimmäisessä vaalissa eniten ääniä saaneen ehdokkaan kesken. Tässä toisessa vaalissa enemmän ääniä saanut ehdokas valitaan presidentiksi. Jos vaaliin asetetaan vain yksi ehdokas, tulee tämä valituksi ilman vaalia. Presidentti ryhtyy toimeensa valitsee

mista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Suoralla kaksivaiheisella vaalilla on valittu kaksi viimeistä presidenttiä: vuonna 1994 Martti Ahtisaari ja vuonna 2000 Tarja Halonen. Sitä ennen presidentti on valittu

- eduskunnan toimittamalla vaalilla vuosina 1919 (valittiin K.J. Ståhlberg) ja 1946 (J.K. Paasikivi),
- valitsijamiesten vaaleilla vuosina 1925 (Lauri Kr. Relander), 1931 (P.E. Svinhufvud), 1937 (Kyösti Kallio), 1950 (Paasikivi), 1956, 1962, 1968 ja 1978 (Urho Kekkonen) sekä 1982 (Mauno Koivisto);
- vuonna 1937 valittujen valitsijamiesten toimittamalla vaaleilla vuosina 1940 ja 1943 (Risto Ryti);
- erityisellä lailla vuosina 1944 (C.G.E. Mannerheim) ja 1974 (Kekkonen); sekä
- välittömän vaalin ja valitsijamiesten vaalien yhdistelmällä vuonna 1988 (Koivisto).

Presidentin tehtävistä

Suomen ylimmät valtielimet ovat eduskunta, tasavallan presidentti ja valtioneuvosto (hallitus). Lainsäädäntövaltaa käyttää eduskunta, joka päättää myös valtiontaloudesta. Hallitusvaltaa käyttävät tasavallan presidentti sekä valtioneuvosto, jonka jäsenen tulee nauttia eduskunnan luottamusta.

Tasavallan presidentin tehtävät liittyvät ennen muuta ulkopolitiikkaan. Presidentti johtaa Suomen ulkopolitiikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Euroopan unionissa tehtävien päätösten kansallisesta valmistelusta ja niihin liittyvistä Suomen päätöksistä vastaa puolestaan valtioneuvosto, jolle päätös vaadi eduskunnan hyväksymistä.

Presidentti tekee valtaosan päätöksistään valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta. Hän nimittää eduskunnan valitseman pääministerin sekä muut ministerit pääministerin ehdotuksen mukaisesti. Presidentti vahvistaa eduskunnan hyväksymät lait ja voi tietyissä asioissa antaa asetuksia eduskunnan säätämän lain nojalla. Presidentti myös nimittää tuomarit ja valtion korkeimmat virkamiehet. Hän voi yksittäisessä tapauksessa armahtaa tuomioistuimen määräämästä rangaistuksesta joko kokonaan tai osittain. Presidentti on puolustusvoimien ylipäällikkö. Sodasta ja rauhasta presidentti päättää eduskunnan suostumuksella.

Tähän mennessä tasavallan presidentin virkaa on ilmoittautunut tavoittelemaan seitsemän ehdokasta: Tarja Halonen (sd.), Heidi Hautala (vihr.), Bjarne Kallis (kd.), Henrik Lax (r.), Sauli Niinistö (kok.), Timo Soini (perus) ja Matti Vanhanen (kesk.).

Ehdokkaiden kampanja- ja kotisivuja:

Tarja Halonen

<http://www.tarjahalonen.fi/>

Heidi Hautala

<http://www.heidi2006.fi/index.html>

Bjarne Kallis

<http://www.bjarnekallis.net/>

Henrik Lax

<http://www.henrik lax.nu/>

Sauli Niinistö

<http://www.niinisto.net/>

Timo Soini

<http://www.perussuomalaiset.fi/presidenttiehdokas/timosoini/>

Matti Vanhanen

<http://www.mattivanhanen.net/>

Eduskunta viettää satavuotisjuhlia

Suomen eduskunta viettää satavuotisjuhlia kevästä 2006 kesään 2007. Kesäkuun 1. päivänä 2006 tulee kuluneeksi sata vuotta siitä, kun säädetyt hyväksyivät uuden valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain. Toukokuun 23. päivänä 2007 tulee kuluneeksi sata vuotta yksikamarisen eduskunnan ensimmäisestä täysistunnosta.

Juhlavuoden teemaksi on valittu "Oikeus äänen - luottamus lakiin. Sata vuotta suomalaista kansanvaltaa."

Sata vuotta sitten Suomi oli osa Venäjän keisarikuntaa ja säädetyt edustivat vain pientä osaa kansasta. Valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain uudistuksella vielä itsenäistymätön Suomi sai maailman nykyaikaisimman kansanedustuslaitoksen. Äänioikeudesta tuli yleinen ja yhtäläinen ja Suomen naiset saivat täydet valtiolliset oikeudet ensimmäisinä maailmassa.

Eduskunnan juhlallisuuksien lähtökohtana ovat viime vuosisadan alussa toteutettu eduskuntauudistus, yleinen ja yhtäläinen äänioikeus sekä naisten täysien valtiollisten oikeuksien toteutuminen. Juhlia vietetään kansallisesti ja kansainvälisesti sekä kaksikielisesti. Teemoissa ja tapahtumissa korostetaan kansalainsäädäntöä, nuorisosaatua, tulevaisuutta ja äänestysaktiivisuuden nostamista. Juhlakauden aikana erityisen huomion ja kiitoksen kohteena ovat vanhemmat ikäpolvet ja sotiemme veteraanit. Kaksi juhlaistuntoa, Nuorten Parlamentti ja juhlavaalit

Juhlavuoden aikana eduskunta kokoontuu kahteen juhlaistuntoon 1.6.2006 ja 23.5.2007. Ensimmäisessä juhlassa korostuu kansainvälinen näkökulma ja toisessa aiemmat edustajapolvet ja sotiemme veteraanit. Myös keväällä 2006 pidettävä Nuorten Parlamentti on osa juhlatapahtumia samoin kuin keväällä 2007 pidettävät eduskuntavaalit. Syyskuussa 2006 järjestetään Valtiosääntöoikeuden maailmanjärjestön (IACL) kansainvälinen konferenssi, jonka teemana on naisten äänioikeuden asteittainen toteutuminen maailmassa.

Kansainvälisen puitteen juhlille tarjoaa myös Suomen EU-puheenjohtajuus vuoden 2006 jälkipuoliskolla. Juhlavuoden teemat näkyvät luonnollisesti eduskunnan kansainvälisessä toiminnassa sekä Suomen ulkomaan edustustoissa.

Yhteistyössä yliopistojen kanssa järjestetään Studia Generalia -luentosarjoja. Eduskunnassa on Avoimien Ovien päiviä. Nuorisolle järjestetään omia tapahtumia. Yhteistyössä opetusviranomaisten kanssa suunnitellaan, miten juhlaavuoden teemat näkyvät koulujen opetuksessa.

Vuonna 2000 käynnistettiin yhteistyössä Turun yliopiston Poliittisen historian laitoksen

kanssa Eduskunnan satavuotishistoria -hanke. Hankkeen tuloksena syntyvät 12 eduskuntatyöhön ja kansanvallan toteutumiseen liittyvää kirjaa julkaistaan juhla vuosien aikana.

Lisäksi julkaistaan satavuotisjuhlakirja, vaalilainsäädäntöön liittyvän kirjan uusi painos, matrikkeli ensimmäisen eduskunnan jäsenistä sekä teokset Arkadianmäen kirjailijoista ja valtiopäivien avajaispuheista.

Juhlavuoden liittyen tuotetaan satavuotismitali ja juhlaraha. Näyttelyt kertovat mm. naisten äänioikeudesta sekä eduskunnan tiloista ja taloista. Kesällä 2007 toteutetaan puhemiesten, varapuhemiesten ja korkeimpien virkamiesten muotokuva- ja valokuva näyttely. Ulkomaita ja maata kiertämään valmistetaan omat näyttelynsä eduskuntauudistuksesta. Yleisradio on mukana juhla vuoden tapahtumissa.

Eduskunnan satavuotisjuhlia on valmisteltu puhemies Paavo Lipposen johtamassa toimikunnassa, jossa ovat mukana eduskuntaryhmien puheenjohtajat ja pääsihteeri. Pääsihteeri Seppo Tiitinen johtaa työryhmää, jossa on valtioneuvoston kanslian ja ulkoasiainministeriön edustajat sekä eduskunnan virkamiesjohtoa.

Uutiskatsaus

POLITIikka

Jorma Ollila päästi presidenttiehdokkaat helppola (*Digitoday* 22.11.2005)

Nokian pääjohtaja Jorma Ollila avasi maanantaina presidenttipelin haastattelemalla kolmen suurimman puolueen presidenttiehdokkaita Elinkeinoelämän valtuuskunnan järjestämässä keskustelutilaisuudessa. Ollila on Elinkeinoelämän valtuuskunnan hallituksen puheenjohtaja.

Ollila nosti esiin kaksi taloutta koskevaa aihetta: globalisaation merkityksen kehitysmaiden vaurastumisessa ja verotuksen vaikutuksen hyvinvointiin.

Åbo Akademin kansantaloustieteen professorin Markus Jäntin mielestä Ollila ei kysynyt ehdokkailta haastavia taloutta koskevia kysymyksiä.

– Kansantaloustieteellisesti Ollila esitti hyvin vähän kiinnostavia kysymyksiä. Varsin olennainen alue eli tuottavuuden kasvu ja osaamisen taso jäi keskustelun ulkopuolelle, Jäntti arvioi.

Ollila esitti omana näkemyksenään, että globalisaatio on auttanut satoja miljoonia köyhiä ihmisiä.

– Globalisaatio on auttanut ihmisiä Kiinassa ja Intiassa. Saharan eteläpuoleinen Afrikka ei ole hyötynyt tästä mitään. Kysymys on liian ympäripyöreä, joka ei liity presidentin tehtävään.

Keskustelun edetessä televisiossa Jäntti ryhtyi arvailemaan niitä teemoja, joita Ollila todennäköisesti välttää.

– Veikkaukseni on, että Jorma Ollila ei tule kysymään, millä toimenpiteillä presidentti voisi estää taloudellisen eriarvoisuuden lisääntymisen. Suomessa eriarvoisuus on nykyään samalla tasolla kuin 1970-luvun alussa.

Toisessa talouskysymyksessään Ollila pyysi ehdokkaita näkemystä verotuksen vaikutuksesta taloudelliseen kasvuun. Hän viittasi valtiovarainministeriön tuoreisiin tietoihin, joiden mukaan ensi vuoden verokertymä ylittää 300 miljoonalla eurolla aikaisemmat arviot.

– Kysymys on täysin epäolennainen. Sillä ei ole mitään tekemistä presidentin tehtävien kanssa. Tässä tehdään nyt elinkeinoelämän politiikkaa.

Ensimmäisenä vastausvuorossa olleen Sauli Niinistön aloittaessa vastauksensa Jäntti huokaa syvään.

– Tämä on tuskastuttavaa kuunneltavaa, höyhenenkevyttä argumentaatiota, joka sisältyi jo haastattelijan kysymykseen. Mitä relevanttia on siinä, mikä on tulevan presidentin näkemys edellisten hallituksen veronkevennysten vaikutuksista verokertymään.

Ollilan televisioidussa osuudessa esittämistä talouskysymyksistä Jäntti antaa tylyn tuomion: liian ylimalkaisia ja presidentin toimivallan kannalta epäolennaisia.

– Jos Ollila on sitä mieltä, että ainoa keino vaikuttaa tuottavuuteen on verotus, olisi hyvä jo hän olisi sen sanonut.

– Käytännössä Ollila kysyi, oletteko kasvua tukevan verolinjauksen kannalla, vai oletteko hölmöjä? Kysymys oli niin johdatteleva, että siihen oli vaikea vastata.

Keskusteluun osallistuivat yleisön puolelta ruotsalaisten presidenttiehdokas Henrik Lax ja kristillisten Bjarne Kallis, joka halusi suurten puolueiden ehdokkaita vastausta hyvinvointivallan tulevaisuudesta suhteessa verotukseen.

– Kalliksen kysymys liittyi enemmän siihen, ollaanko verotuksessa nyt tasapainossa. Tämä saattaisi kuulua enemmän presidentin tehtäviin, Jäntti arvioi.

Professori Markus Jäntti katsoi MTV3-kanavalla esitetyn presidenttifoorumien Taloussanomien pyynnöstä ja kommentoi keskustelua lähetyksen aikana.

Ulkomaille lisää ennakköäänestyspaikkoja (Helsingin Sanomat 03.11.2005)

Tammikuun presidentinvaaleissa voi äänestää ennakkoon ulkomaille edellisiä vaaleja useammassa paikassa.

Äänestyspaikkoja perustetaan hallituksen torstaisen päätöksen mukaan kaikkiaan 237 yhteensä 87:ään eri valtioon. Vuoden 2000 presidentinvaaleissa äänestyspaikkoja oli ulkomailta 214.

Äänestyspaikat ovat yleensä Suomen suurlähetystössä tai konsulaatissa.

Ensimmäisen kierroksen ennakköäänestys järjestetään ulkomailta 4.–7. tammikuuta ja mahdollisen toisen kierroksen äänestys 18.–21. tammikuuta.

Monessa paikassa äänestysmahdollisuus on kuitenkin vain yhtenä päivänä.

Suomi mukaan YK:n korruptiosopimukseen (Suomen Sillan Uutisviikko 46/2005)

Suomi aikoo liittyä YK:n korruption vastaiseen yleissopimukseen.

Sopimuksessa koskee mm. lahjusrikoksien ja rahanpesun ehkäisyä, kriminalisoimista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Hallituksen mukaan Suomen on tehostettava toimia korruption ehkäisemiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi sekä yksityisen ja julkisen sektorin että kansalaisyhteiskunnan välillä.

Hallitus esittää lisäksi rikoslakia muutettavaksi siten, että lahjonta ja lahjuksen ottaminen elinkeinotoiminnassa tulisi virallisen syytteen alaiseksi. Nykyään kyseessä on asianomistajarikos.

Hallitus antoi asiasta esityksen eduskunnalle perjantaina. Sopimus astuu kansainvälisesti voimaan 14. joulukuuta.

Suomi on ollut viime vuodet kärkipaikoilla vähiten korruptoituneiden maiden joukossa.

Turvallisuusneuvosto vahvisti Ahtisaaren nimityksen (Helsingin Sanomat 11.11.2005)

YK:n turvallisuusneuvosto on vahvistanut presidentti Martti Ahtisaaren maailmanjärjestön erityisedustajaksi Kosovoon. Ahtisaaren tehtävänä on johtaa Kosovon asemasta käytäviä neuvotteluja.

Neuvottelujen tavoitteena on ratkaista Serbia-Montenegron levottoman maakunnan poliittinen asema. YK:n pääsihteeri Kofi Annan esitti Ahtisaarta tehtävään jo puolitoista viikkoa sitten, mutta virallinen nimitys vaati turvallisuusneuvoston hyväksynnän.

Kosovon albaanienemmistö haluaa maakunnalle itsenäisyyden, mutta Serbia-Montenegron pääministeri Vojislav Kostunica on suhtautunut ajatukseen ehdottoman kielteisesti. Mielipidemittauksissa ylivoimainen enemmistö Serbian kansalaisista tyrmää Kosovosta luopumisen.

Kosovon albaanipresidentti Ibrahim Rugova puolestaan on sanonut, että "ainoa lähtökohta neuvotteluille on itsenäisyys".

Kosovo kuuluu muodollisesti Serbia-Montenegroon, mutta viime vuodet maakunnan hallintoa on pyörittänyt YK:n alainen siviilihallinto UNMIK (United Nations Mission in Kosovo).

Kosovon albaanit ovat toivottaneet Ahtisaaren tervetulleeksi, mutta serbipuolella nimitykseen on suhtauduttu ristiriitaisesti. Serbian Radikaalipuolueen johtaja Tomislav Nikolic on kutsunut Ahtisaarta "rikolliseksi, joka palaa rikospaikalle viimeistelemään työnsä". Oppositio puolue on maan suurin puolue.

Ahtisaari johti EU:n edustajana vuonna 1999 Kosovon rauhanneuvotteluja. Slobodan Milosevic taipui Naton pommitusten edessä vetämään serbijoukot Kosovosta, ja maakunta siirtyi Serbian alaisuudesta YK:n hallintoon. Tällä hetkellä noin 90 prosenttia Kosovon vajaan kahdesta miljoonasta asukkaasta on albaaneja, loput lähinnä serbejä. Käytännössä albaanit asuvat etelässä ja serbit pohjoisessa. Ibarjoen eteläpuolella serbit elävät omissa pienissä yhteisöissään Kfor-rauhanturvajoukkojen suojaamina.

Neuvottelujen mahdollisena tuloksena on pidetty jonkinlaista ehdollista itsenäisyyttä, jossa keskushallinnon valtaa vähennetään. Niin serbit saisivat enemmän valtaa päättää asioistaan.

Sodan päättymisen jälkeen tilanne alueella on ollut ajoittain räjähdysherkkä. Vuoden 2004 keväällä serbien ja albaanien välillä puhjenneet levottomuudet johtivat 28 ihmisen kuolemaan ja satojen loukkaantumiseen.

Maakuntaa vaivaa köyhyys, järjestäytyneet rikollisuus ja työttömyys. Kosovon albaanit uskovat itsenäisyyden luovan paremmat mahdollisuudet alueen kehittämiseen.

Serbit puolestaan pitävät Kosovoa Serbian sydänmaana ja perustelevat sen kuuluvan erottamattomana osana valtioon.

Kosovon asema on ollut kiistanalainen jo vuosikymmeniä, mutta tilanne kärjistyi konfliktiksi Jugoslavian hajoamissotien jälkeen 90-luvun lopulla.

Kosovon sota alkoi albaanien vapautusarmeijan KLA:n ryhdyttyä iskemään alueen serbejä vastaan. Albaanit olivat tyytymättömiä presidentti Slobodan Milosevicin aikana syntyneeseen tilanteeseen. Autonomia oli peruttu ja serbit saaneet korkeimman vallan alueella.

Albaanien ja serbien väliset levottomuudet laajenivat, paikallinen poliisi ei kyennyt pitämään KLA:ta aisoissa, ja Serbia lähetti armeijansa Kosovoon suojelemaan serbejä ja taltuttamaan KLA:n. Serbijoukot iskivät KLA:ta vastaan laajoissa operaatioissa, joita on kutsuttu siviileihin kohdistuneiksi etnisiksi puhdistuksiksi.

Sadattuhannet albaanit pakenivat etnisiä puhdistuksia naapurimaihin ja Länsi-Eurooppaan.

Sota päättyi vuonna 1999 Naton pommituksiin. Sotilasliitto pommitti Belgradia ja Serbian infrastruktuuria kolmen kuukauden ajan. Pommitusten oikeutus ja siviilejä tappaneet harhaosuudet herättivät maailmalla arvostelua ja kiistelyä.

Tuloksena kuitenkin oli, että Serbian armeija vetäytyi maakunnasta, Kosovon vapautusarmeija UCK riisuttiin aseista ja Kosovosta tehtiin YK:n protektoraatti.

Naton puututtua sotaan satojatuhansia Kosovon serbejä joutui pakenemaan maakunnasta väkivaltaisuuksia ja syrjintää.

Suuri osa albaanipakolaisista on palannut Kosovoon, mutta valtaosa maakunnasta pakenneista 200.000 serbistä asuu edelleen pakolaisina muualla Serbiassa. Molemmat osapuolet ovat syyllistyneet alueella ihmisoi-keusrikkomuksiin ja sotarikoksiin.

EUROOPAN UNIONI (europa.eu.int)

Euroopan komissio avaa nettisivun matkapuhelinoperaattoreiden hinnoittelusta

http://europa.eu.int/information_society/activities/roaming/index_en.htm.

Euroopan komissio avaa sivuston, jonka tarkoituksena on auttaa halvimpien operaattoreiden löytämistä ulkomailta. Sivuston alullepanijana on komissaari Viviane Reding, jonka mielestä operaattorien laskuttamat verkkovierailumaksut ovat liian korkeat. Verkkovierailumaksua joutuu maksamaan, kun matkapuhelimella soitetaan tai siihen vastataan jonkin toisen operaattorin verkossa. Avoimen hintaseurannan tarkoituksena on tuoda hinnat kaikille julkisiksi ja siten lisätä operaattorien välistä kilpailua.

Sivustolla julkaistaan kaikkien 25 EU-maan operaattorien perimät verkkovierailujen hinnat. Heinäkuussa tehdyt tutkimuksen mukaan verkkovierailumaksut eri maissa vaihtelivat 0,58 eurosta viiteen euroon per minuutti.

Riidattomia velkoja koskevien tuomioiden täytäntöönpano tehostuu EU-maiden välillä (Oikeusministeriö 22.10.2005)

Riidattomia velkoja koskevien tuomioiden täytäntöönpano tehostuu EU:n jäsenvaltioiden välillä. Hallituksen esittämässä uudessa laissa säädettäisiin eurooppalaista täytäntöönpanoperustetta koskevan EU:n asetuksen kansallisista säännöksistä. Esitetty laki tekisi mahdolliseksi asetuksen käytännön soveltamisen Suomessa.

Asetus riittämättömiä vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönotosta annettiin viime vuonna. Asetuksen soveltaminen edellyttää sitä täydentävää kansallista sääntelyä, mihin tarpeeseen lakiesitys vastaa.

Hallitus hyväksyi esityksen sisällön tänään ja tasavallan presidentin on tarkoitus antaa se eduskunnalle 23. syyskuuta. EU:n asetus on tullut voimaan jo tämän vuoden tammikuussa. Se tulee kokonaisuudessaan sovellettavaksi 21. lokakuuta, jolloin myös esitetyn lain on tarkoitus tulla voimaan.

Ehdotetuissa laissa säädettäisiin muun muassa menettelystä eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen vahvistavan todistuksen korjaamiseksi ja peruuttamiseksi, toimivaltaisista viranomaisista sekä tarvittavista käännoksistä. Suomessa täytäntöönpanoa hakeva velkoja voisi toimittaa ulosottoviranomaiselle käännoksen täytäntöönpanoperusteen vahvistavasta todistuksesta suomen ja ruotsin kielten lisäksi myös englanninkielisenä. Näin helpotettaisiin toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion täytäntöönpanoa Suomessa.

Asetusta sovelletaan Suomessa myös kunnan sosiaalilautakunnan vahvistamiin elatusapusopimuksiin. Ehdotetun lain mukaan sosiaalilautakunta vahvistaisi elatusapusopimukset eurooppalaiseksi täytäntöönpanoperusteeksi.

Lisätietoja: lainsäädäntöneuvos Maarit Lepänen, puh. +358 9 160 67704, lainsäädäntöneuvos Asko Välimaa, puh. +358 9 16067708

EU harkitsee yhteisiä promillerajoja (Helsingin Sanomat 04.11.2005)

Euroopan unionin komissiossa harkitaan yhteisten promillerajojen säätämistä koko unionin alueelle.

Turun Sanomien mukaan harkinnassa on järjestelmä, jossa yleinen rattijuopumuksen promilleraja olisi 0,5. Ammattiliikenteessä ja kokemattomille kuljettajille raja olisi 0,2.

Jos komissio esittää yhtenäisiä rattijuopumusrajoja, se tapahtuu liikenneturvallisuusohjelman väliraportin yhteydessä.

Vuonna 2001 asetetun ohjelman tavoitteena on ollut liikenteen kuolonuhrien määrän puolittuminen vuoteen 2010 mennessä, mutta nyt se jäänee saavuttamatta.

Suomessa Liikenneturva on jo pitkään esittänyt 0,2:n promillerajaa erityisesti uusille kuljettajille.

Yleinen 0,2:n raja on käytössä Ruotsissa, Norjassa ja Virossa. Tutkimusten mukaan ajokyky heikkenee jo alle 0,5:n promillemäärissä.

TALOUSUUTISET

Taloustutkain: Suomi putosi menestyneiden EU-talouksien kärjestä (Keskuskauppakamari 18.10.2005)

Vuoden 2005 menestyneimmät EU-taloudet ovat Luxemburg, Latvia ja Viro. Suomi putoaa viidenneltä sijalta yhdeksänneksi menestyneimpien EU-maiden talouksien vertailussa. Suomen sijoitus on heikompi kuin kertaa-kaan aikaisemmin 2000-luvulla.

Suomi on Kreikan jälkeen vertailun suurin putoaja vuoteen 2004 verrattuna. Tulokset käyvät ilmi Keskuskauppakamarin julkaisemasta Euroalueen taloustutkain –selvityksestä. Suomen sijoitusta painaa erityisesti heikko sijoittuminen BKT:n, työllisyyden ja investointien kasvuvvertailussa, jossa Suomi sijoittuu vasta seitsemänneksitoista.

Suomen sijoitukset talouden kasvuvvertailussa ovat laskeneet vuodesta 2000 lähtien melko tasaisesti.

– Vaikka Suomen kasvu on ollut euroaluetta nopeampaa, se on ollut selvästi uusia jäsenmaita hitaampaa. Erityisesti työllisyyden kehitys on ollut Suomessa heikkoa, perustelee tutkija Marko Kosonen Keskuskauppakamarista.

EU-maiden talouksien vakautta vertailtaessa Suomi on edelleen kärkiviisikossa.

– Suomen sijoitusta on nostanut julkisen sektorin ylijäämä, joka on edelleen maajoukon korkeimpia. Menestys vakausvertailussa kompensoi hieman Suomen sijoitusta talouden kasvuvvertailussa. Yhdeksättä sijaa parempaan ei Suomi kuitenkaan yllä EU-talouksien menestysvertailussa.

– Investointihalukkuuden lisääminen on Suomen talouden menestyksen elinehto.

Luxemburg vie kärkisijan menestyneimpien EU-maiden vertailussa. Luxemburg sijoittuu kärkeen sekä talouden kasvua että vakautta vertailtaessa. Uudet EU-jäsenmaat ovat myös kiilanneet vertailun kärkeen: Latvia on sijalla kaksi ja Viro kipuaa neljänneltä sijalta kolmanneksi.

– Maiden menestystä selittää sekä nopea talouden että investointien kasvu. Viro menestyy hyvin myös vakausindikaattorilla mitaten pienen valtionvelan ja julkissektorin ylijäämän ansiosta.

Vertailun suurimmat nousijat ovat Puola ja Slovakia, jotka harppaavat menestysvertailussa neljä sijaa lähemmäs kärkeä: Puola sijalle 10 ja Slovakia sijalle 11.

EVA: tietoyhteiskunnassa tilaus yrittäjyydelle (Sektari.com 18.11.2005)

Elinkeinoelämän valtuuskunnan tuore raportti toteaa, ettei Suomi nykyisellään ole yrittäjyystavallinen yhteiskunta. Suomi komeilee kerta toisensa jälkeen kilpailukykymittareiden kärjessä, koulutettua työvoimaa on saatavilla ja muuttikin yrittämiseen tarvittavat osatekijät ovat hyvällä mallilla. Tästä huolimatta yrittäjyysaktiivisuus ja kasvuyritysten määrä ovat kansainvälisesti vertaillen alhaisella tasolla. Yrittäjyys ei ole merkittävästi lisääntynyt, eikä tulevaisuus lupaa hyvää, raportissa todetaan

Suomalaisten haluttomuutta yrittäjyyteen selitetään raportissa verotuksella sekä suo-

malaisten yleisellä suhtautumisella konkurssiin ja epäonnistuneisiin yrittäjiin. Erityisen hankalana pidetään työnantajan sosiaali- ja eläkemaksuja, jotka nostavat yritysten työvoimakustannuksia. Yrittäjyyden riskeistä huolimatta menestyvää yrittäjää kadehditaan. Palkansaajat arvostavat työsuhteessaan erityisesti turvallisuutta, mutta jostain syystä turvallisuus ei näytä tuovan onnea. Työntekijän asema on Suomessa turvattu lainsäädännöllä ja työttömyysturva tarjoaa kohtuullisen toimeentulon ja elintason. Yrittäjälle yhteiskunnalla ei ole tarjota vastaava turvaverkko.

Yrittäjien ja yrittäjäperheiden jäseniä tilastokeskus laski olevan noin 297 000. Toisin sanoen jokaista kymmentä palkansaajaa kohti on yksi yrittäjä. Tämä suhdeluku on aivan liian pieni, jotta Suomen kansantalous pysyisi kilpailukykyisenä myös tulevaisuudessa. Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen ohjelmassa yrittäjyyden lisääminen on yksi keskeinen tekijä 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2011 mennessä. EVA:n raportin mukaan tavoite voidaan parhaiten saavuttaa nostamalla yrittäjyysaktiiviteettia ja kasvattamalla kasvuyritysten määrää.

Vahvat brändit nuorten suosikkityöpaikkoja (Helsingin Sanomat 09.10.2005)

Suomen suurin yritys Nokia on kolmikymppisten akateemisesti koulutettujen suosikkityönantaja. Kaupallisen koulutuksen saaneita ekonomeja ja kauppatieteilijöitä houkuttelisi työskennellä myös lentoyhtiö Finnairilla ja urheiluvälinevalmistaja Amer Sportsissa. Teknisen koulutuksen saaneet diplomi-insinöörit mielisivät toihin paperiyhtiö UPM:lle ja konepajakonserni ABB:lle.

Kansainvälinen työnantajaimagokonsultti Universum Communications kysyi viideltätuhannelta akateemisesti koulutetulta liiketalouden, tekniikan ja it-alan töissä olevalta ammattilaiselta heidän käsityksiään kiinnostavista työpaikoista. Nuoret ammattilaiset – tutkimuksen vastaajien keski-ikä oli 30 vuotta, ja työkokemusta heillä oli keskimäärin neljä vuotta.

Yhteistä parhaimmin sijoittuneille yrityksille varsinkin liiketalouden ammattilaisten listalla on se, että yrityksillä on vahvoja kuluttajabrändejä – niiden tuotteet ja palvelut tunnetaan.

Listalla nousi sen varmemmin, mitä näkyvämmiin yritys haki uusia työntekijöitä.

Eniten putosivat media-yritykset ja valtion työnantajat, joista parhaiten pärjäsivät teknillisten yliopistojen kampuksilla vahvasti näkyvä VTT.

Putoajia olivat myös Microsoftin ja IBM:n kaltaiset kansainväliset tietotekniikkajätit. Vaikka lähes 60 prosenttia vastasi lähtevänsä toihin ulkomaille oikean tarjouksen tullen, kansainvälisiin tehtäviin halutaan suomalaisyrityksen kautta.

Vahvan kuluttajabrändin lisäksi monille kärkiyrityksille yhteistä on se, että ne tekevät määrätietoisesti työtä oman työnantajaimagonsa eteen.

Jorma Ollila teollisuusjohtajien keulamieheksi (Taloussanomat 08/11/2005)

Nokian pääjohtaja Jorma Ollila on noussut eurooppalaisista yritysjohtajista koostuvan European Round Table of Industrialistien uudeksi puheenjohtajaksi. Ollila on ollut järjestyksen varapuheenjohtaja.

Ollila on ollut ERT:ssä jo kahdeksan vuotta. Hän ottaa puheenjohtajan pestin vastaan Thyssen-Groupin Gerhard Crommelta.

ERT on perustettu vuonna 1993. Siihen kuuluu yritysjohtajia 18 Euroopan maasta. Järjestö pyrkii kehittämään Euroopan teollisuuden kilpailukykyä.

Nokian Vertu tuo joulumarkkinoille 70.000 euron timanttikännykät (ITViikko 28.10.2005)

Timanteista ja valkokullasta tehdyn kännykän hinta on Vertun venäläisten web-sivujen mukaan 46 000 dollaria. www.vertu.com Nokian tytäryritys Vertu esittelee marraskuussa maailman kalleimman kännykkämalliston. Se on onnellinen, joka löytää ensi jouluna lahjapakettistaan timanteilla koristellun Vertu-kännykän, kuuluu kuitenkin harvojen ja valittujen joukkoon.

Vertu valmistaa näitä käsintehtyjä jalokivikalleuksia joulumarkkinoille vain 200 kappaletta, ja ne on kaikki myyty jo ennakoon.

Kalleimmista malleista saa pulittaa jopa 70.000 euroa. Näiden puhelinten näppäimistöt on tehty kahdeksan karaatin timanteista ja puhelimen reunoja koristaa pienten timanttien nauha. Kuori on valkokullaa tai platinaa, kertoo Guardian-lehti.

Harrods Lontoossa kuuluu niihin harvoihin kauppoihin, jotka myyvät Vertuja.

Timanttipuhelinten toimitukset käynnistyvät tällä viikolla. Puhelimet on valmistettu käsin Vertun pääkonttorissa Hampshirissa. Vertun timanttipuhelimissa on kuitenkin vain vuoden takuu, niissä ei ole kameraa eikä yhtiö lupaa päivittää puhelimiä uusiin verkkoteknologioihin, mikäli gsm-verkot joskus korvautuvat muulla.

Vertu julkistaa virallisesti Diamond-kokoelmansa vasta marraskuun puolivälissä lehdistölle Arabiemiraateissa, Dubaissa. Mukaan kutsutaan toimittajia niiden maiden lehdistöstä, joissa Vertulla on edustusta, Vertun Pohjois-Euroopan viestintävastaava kertoo. Suomi ei lukeudu kyseisiin maihin. Suomalaiset Vertuista kiinnostuneet asiakkaat joutuvatkin matkustamaan Venäjälle tai Saksaan, jos haluavat vilkaista luksuspuhelimia ennen ostosten tekoa. Vertun puhelimia myyvät tietty jalokiviliikkeet ja huipputavaratalot kuten Harrods.

Ne, jotka ehdottomasti haluavat Vertun vaimolle jouluiloa tuottamaan, joutuvat tyytymään Vertun halpamalleihin, joiden hinnat alkavat 4.000 eurosta ylöspäin.

Vaikka Nokian tytäryrityksen Vertun puhelimet painivat omassa sarjassaan, myös muut valmistajat ovat tulossa lujaa kännyköiden luksusmarkkinoille.

Motorolan huhutaan suunnittelevan kultaista versiota sen superohuesta Razer V3 -puhelimesta. Viime kuussa myös Samsung julkisti yhteistyössä tanskalaisen Bang & Olufsen

kanssa Serenen, noin tuhannen euron hintaisen luksuspuhelimien.

Vertun onnellisia omistajia: jalkapalloilija David Beckham, näyttelijä Gwyneth Paltrow, näyttelijä Brad Pitt, Saudien kuninkaallisen perheen jäsenet

Silja Line pannaan myyntiin (Helsingin Sanomat 04.11.2005)

Varustamo Silja Line pannaan myyntiin. Silja Line kertoi perjantaiamuna, että varustamon amerikkalainen omistaja Sea Containers on päättänyt myydä yhtiön.

Sea Containers oli aiemmin ilmoittanut ratkaisuunsa lokakuun loppuun mennessä, mitä se tekee kannattamattomille tai heikosti kannattaville osilleen.

Sea Containers aloittaa välittömästi Siljan laittamisen myyntikuntoon. Risteilyalukset Silja Opera, Finnjet ja Walrus myydään, mikäli ostaja löytyy.

Silja vähentää henkilökuntaa ja sulkee toimistoja Suomessa, Ruotsissa ja Saksassa. Suomessa vähennetään 100–150 työpaikkaa. Lisäksi Ruotsin lipun alla liikennöivän Silja Operan myynti merkitsee 400 työpaikan vähentämistä.

Myös Helsinki–Tallinna-välillä liikennöivien nopeiden Sea Cat -alusten määrää vähennetään kolmesta kahteen.

Jatkossa Silja keskittyy pääreiteilleen Helsingin ja Tukholman, Turun ja Tukholman sekä Helsingin ja Tallinnan väliseen liikenteeseen. Helsingistä liikennöivien Silja Serenaden ja Symphonyn panostetaan jotta ne saadaan jälleen kannattaviksi. Silja on jo sopinut, että alusten yleiset tilat uudistetaan tammihelmikuussa Turun korjaustelakalla.

Siljan tehostamisohjelman tavoitteena on saavuttaa yhteensä 23 miljoonan euron kustannussäästöt vuoteen 2007 mennessä.

Siljan toimiva johto ei aio kommentoida millään tavoin mahdollisia ostajaehtokkaita, toimitusjohtaja Antti Pankakoski toteaa yhtiön julkaisemassa tiedotteessa.

Pankakosken mukaan Siljalla on tehostamistoimien myötä mahdollisuudet merkittävään tulosparannukseen.

"Silja Linen tuotemerkki on vahva ja tuotteen kysyntä markkinoilla vakaa, ydinreitit ovat kannattavia, kun niiden kannalta tarpeettomista yksiköistä luovutaan".

Silja Line on kärsinyt kovasta kilpailusta Itämerellä. Varustamossa aloitettiin yt-neuvottelut syyskuussa.

Tammikuussa ei enää tarvitse täyttää veroilmoitusta (Suomi.fi 29.11.2005)

Ensi tammikuussa ei enää tarvitse täyttää veroilmoitusta, verohallinto kertoi tiistaina.

Nykyiset veroilmoitus- ja veroehdotusmenettelyt yhdistetään. Ensi keväänä kaikki kansalaiset ja kotimaiset kuolinpesät saavat esitettynä veroilmoituksen. Tämän vuoksi tammikuussa ei enää tarvitse antaa veroilmoitusta.

Verohallinto lähettää asiakkaille huhtikuussa esitettynä veroilmoituksen, joka on nykyisen veroehdotuksen kaltainen. Ilmoitukseen on merkitty valmiiksi tiedot muun muassa tuloista, varoista, veloista ja vähennyksistä. Esitettynä veroilmoitukseen on laskettu

näiden tietojen perusteella myös verotuksen lopputulos.

Verovelvollisen täytyy palauttaa esitetyt ilmoitus vain, jos siihen on lisättävää tai korjattavaa.

Verohallinto lähettää uudesta menettelystä tiedotteen jokaiseen kotitalouteen tammi-kuun alkupäivinä.

KOULUTUS ja KULTTUURI

Sarjakuva-Kalevala englanniksi (Suomen Sillan Uutisviikko 40/2005)

Kristian Huitulan piirtämä sarjakuva-Kalevala ilmestyy englanninkielisenä painoksena. The Kalevala Graphic Novel -nimisen sarjakuvaromaanin julkaisee Fantacore Media.

Huitulan albumi sisältää Kalevalan kaikki 50 runoa alkuperäisteksteillä.

Englanninkielisen painoksen tekstinä on käytetty Eino Fribergin 1980-luvulla tekemää amerikanenglannin käännöstä.

Sarjakuva-Kalevala on aiemmin julkaistu mm. Venäjällä. www.huitula.com/shop2.htm

Lehmätaidetta maitotölkkeihin (Kulttuuriuutiset.net 25.10.2005)

Kuuden tunnetun kotimaisen taiteilijan näkemykset lehmästä on ikuistettu Valion maitotölkkeihin. Taidetölkkit tulevat kaappoihin ensi kuun alussa.

Omanlaisensa ammun tölkin kanteen ovat taiteilleet Outi Heiskanen, Mauri Kunnas, Rosa Liksom, Kaj Stenvall, Juba Tuomola ja Julia Vuori. Teoksensa yhteydessä taiteilijat kertovat myös henkilökohtaisen maitotarinsansa. Lehmätaiteilijat on valinnut taidekriitikko ja kuraattori Timo Valjakka.

Taiteilijat ja tekot esitellään internetissä 1. marraskuuta avattavilla sivuilla osoitteessa www.valio.fi/maito. Joulukuun aikana sivustolle avataan myös huutokauppa, josta kerätyt varat ohjataan Lasten päivän säätiön kautta lastensuojelujärjestöille. Taidetta tölkeissä -kampanja juhlistaa Valion 100-vuotisjuhlavuotta ja Muotoilun vuotta 2005.

Vuoden nuoreksi taiteilijaksi Heta Kuchka (Kulttuuriuutiset.net 27.10.2005)

Vuoden 2006 nuoreksi taiteilijaksi on valittu Heta Kuchka. Tampereen taidemuseo julkisti valinnan torstaina.

Kuchka saa palkinnoksi 20 000 euron stipendin sekä mahdollisuuden yksityisnäyttelyyn järjestämiseen Tampereen taidemuseossa ja Helsingin kaupungin taidemuseossa. Vuonna 1974 syntynyt Heta Kuchka asuu ja työskentelee Helsingissä. Hän työnsä ovat valokuvia, videoita ja installaatioita.

Äänestys: Tauno Palo kaikkien aikojen näyttelijä (Kulttuuriuutiset.net 31.10.2005)

Tauno Palo on valittu Suomen kaikkien aikojen parhaaksi näyttelijäksi Aamulehden yleisäänestyksessä. Toiseksi äänestyksessä sijoittui Vesa-Matti Loiri ja kolmanneksi Veikko Sinisalo.

Parhaan näyttelijän valintaan osallistui lähes 4.300 äänestäjää. Suomen parhaaksi sai kannatusta 361 eri näyttelijää.

Kärkikolmikron jälkeen kymmenen parhaan joukkoon kiilasivat Ritva Valkama, Aku Korhonen, Siiri Angerkoski, Vesa Vierikko, Martti Suosalu, Lasse Pöysti ja Esko Salminen.

Star Wreckistä tulossa katsotuin suomalais-elokuva (Helsingin Sanomat 22.11.2005)

Internetissä ilmaiseksi levitettävä suomalainen Star Wreck on nousemassa kaikkien aikojen katsotuimmaksi kotimaiseksi elokuvaksi ohi Tuntemattoman sotilaan.

Star Trekiä ja muita avaruuselokuvia parodi-oiva teos on ladattu kaikkiaan 3,5 miljoonaa kertaa, kertoo Tietokone-lehti. Vuonna 1955 ensi-iltansa saanut Tuntematon sotilas keräsi teattereihin yhteensä 2,8 miljoonaa katsojaa.

Myös Star Wreckin maksullinen DVD-versio on menestynyt hyvin siihen nähden, että elokuvan voi saada ilmaiseksi.

Harrastelijavoimin ja pääasiassa tietokoneilla tehty Star Wreck on pääosaa näyttävän Samuli Torssosen monivuotinen luomus. Elokuvan on ohjannut Timo Vuorensola. Tekoon osallistui yli kolmesataa ihmistä, jotka työskentelivät ilmaiseksi.

Suomen sodat sai Mindtrek-multimedia-palkinnon (Helsingin Sanomat 10.11.2005)

Kärkijoukkue Oy:n tuottama dvd-multimedia Suomen sodat: Jatkosota 1939–44 sai torstai-iltana Tampereella jaetun Mindtrek-multimediakilpailun pääpalkinnon. Palkintosumma on 20.002 euroa.

"Mielestäni tämän kymmenvuotisen projektin tekijät ja etenkin sen taustavoima Leo Skogström ovat sen ansainneet. Suomen sodat on kansankuntaa eheyttävä ja dramaattista lähihistoriaa opettava mestariteos", toteaa valinnan tehnyt Fenix teknologiaohjelman johtaja Klaus Oesch.

Mindtrekin opiskelijasarjan 2 000 euron palkinto jaettiin kahdelle työlle. Ne ovat Miika Poutiaisen TimeDreams ja Anu Kolehmainen ja Ilona Karlssonin Kämpä.

Mind Your Game -pelisarjan 2 000 euron palkinnon sai Skinflaken Pogo Sticker.

Mindtrek-tapahtuma jatkuu Tampereella viikonloppun.

Paljakan elokuva Eläville ja kuolleille voitti Lontoossa (Helsingin Sanomat 03.11.2005)

Kari Paljakan elokuva Eläville ja kuolleille voitti torstaina Lontoon elokuvafestivaalien The Sutherland Trophy -palkinnon.

Suomessa vähäisen katsojamäärän kerännyt elokuva kertoo perheestä, jonka pieni poika menehtyy onnettomuudessa.

Perheen isä, äiti ja toinen poika jäävät surunsa kanssa yksin. Ulkomaailmasta ei löydy apua.

Elokuvan taustalla on tositarina. Se perustuu Gösta Karfin kirjaan En junisöndag kvart över tolv – om att bearbeta sorg vuodelta 1999.

Arvostettu palkinto The Sutherland Trophy on jaettu Lontoossa vuodesta 1958.

Sillä halutaan palkita ensimmäistä kertaa Lontoon elokuvafestivaaleilla vierailuva ohjaaja erityisen omaperäisestä elokuvasta.

Palkinnon ovat aiemmin saaneet muu muassa Jean-Luc Godard, Bernardo Bertolucci ja Samirah Makhlabaf.

Eläville ja kuolleille -elokuva sai elokuussa valtion laatutukipalkinnon. Syyskuussa elokuvan miespääosaa näyttelevä Hannu-Pekka Björkman palkittiin suorituksestaan Bordeauxin kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla. Lontoon filmifestivaalit järjestettiin tänä syksynä 49. kerran. Mukana on noin 280 elokuvaa 60 maasta. Kävijöitä on vuosittain yli 110.000.

Elokuvataiteen valtionpalkinto Louhimiehen työryhmälle (Helsingin Sanomat 26.10.2005)

Vuoden 2005 elokuvataiteen valtionpalkinto on myönnetty kolmen miehen tiimille, ohjaaja Aku Louhimiehelle, leikkaaja Samu Heikkilälle ja kuvaaja Rauno Ronkaiselle. Heidän yhteisiä töitään ovat sekä tv-sarja Irtiottoja (2003) että elokuva Paha maa (2005).

Palkinnolla haluttiin korostaa elokuvatyön kollektiivisuutta. Opetusministeriön viestintäkulttuuriyksikön johtaja Jukka Liedes totesi palkintoa luovuttaessaan, että jatkossakin olisi syytä "suosia työryhmiä ja -pareja". Palkintoperusteissa todettiin, että palkitut teokset ovat poikkeuksia. "Niissä on hyväksyty toisaalta esitysmuodon ominaislaadut, mutta samalla on koeteltu ilmaisutavan rajoja."

Valtion elokuvataidetoimikunnan puheenjohtajalla Jukka-Pekka Laaksolla on käsikirjoittajien puuttumiselle pätevä selitys. Palkitut kolme miestä olivat mukana molemmissa töissä, mutta käsikirjoittajat eivät olleet samoja. Molemmissa oli tosin mukana Paavo Westerberg, mutta hän ei ollut ainoa käsikirjoittaja. Irtiottojen toinen käsikirjoittaja oli Mikko Kouki, joka myös näytteli sarjassa. Pahan maan käsikirjoituksesta vastasivat ohjaaja Louhimiehen ja Westerbergin lisäksi Jari Rantala.

Paha maa on kerännyt huomiota ja palkintoja myös ulkomailla. Tuorein palkinto tuli tiistaina Norjassa, kun elokuva nappasi pääpalkinnon Bergenin elokuvafestivaaleilla.

Äideistä parhain -elokuvalle lobataan Oscarilla (Helsingin Sanomat 07.11.2005)

Äideistä parhain -elokuvan Oscar-lobbaus on jo täydessä vauhdissa Yhdysvalloissa. Suomen ehdokkaan mahdollisuutta päästä tavoittelemaan ulkomaisen Oscarin pystiä avitetaan muun muassa tehokkaalla festivaalimarkkinoinnilla.

Menneiden vuosien virheitä yritetään välttää. Tällä kertaa menestymisen mahdollisuudet ovat aiempaa paremmat, sillä strategiat on laadittu Tanskassa, jolla on erinomaiset tulokset Oscar-mittelöissä.

"Tärkeintä on olla esillä esimerkiksi Golden Globeissa ja Losin (Los Angelesin) filmifestaareilla, jonne Äideistä parhain on kutsuttu. Kaikessa on tärkeää näkyvyys, että oikeat ihmiset näkee filmin", tuottaja Marko Röhr sanoo Nelosen uutisille.

Rahaa palaa. Lopullinen panostus riippuu siitä, saadaanko elokuvalle amerikkalainen leivittäjä.

Suomalaisten onneksi ehdokaslobbauksen hullut vuodet ovat ohi, koska esivalinnan tekee nyt pienempi raati eikä koko akatemia. Ikävän hyvässä muistissa kun on vielä 1990-luvun alku, jolloin talvisota-elokuvan markkinointivirheisiin upposi satoja tuhansia euroja. Tehoa haettiin mm. turhalla lehti-ilmoittelulla

Äideistä parhain -elokuva on kerännyt yli 100.000 katsojaa. Elokuva on ensimmäinen draamaelokuva sotalapsien kohtalosta.

Se kertoo 9-vuotiaasta Eerosta, jonka äiti lähettää sodalta turvaan Ruotsiin. Äideistä parhain pohjautuu Heikki Hietamiehen samannimiseen romaaniin.

Peter Franzén vieraillee C.S.I. Miamiassa Peter Franzen

Suomalaisnäyttelijä Peter Franzén nähdään amerikkalaisessa C.S.I. Miami -rikossarjassa. Hän näyttelee Ivan Radu -nimistä miestä jaksossa, jossa Miamin rikospaikatutkijat löytävät nuoren tytön ruumiin yökerhon vesasta.

C.S.I. Miami kuuluu C.S.I. -sarjojen perheeseen, jonka sarjat ovat tämän hetken katsotuimpia rikossarjoja maailmalla.

Peter Franzén on ollut lukuisten suomalaiselokuvien tähti. Hän on asunut viime vuodet Yhdysvalloissa Los Angelesissa.

Suomalainen kantele soi Disneyn Narnia-elokuvassa (Helsingin Sanomat 29.11.2005)

Joulun aikaan Suomessakin ensi-iltansa saavan suuren Disney-tuotannon Narnian tarinat: Velho ja Leijona kerrontaa säestäää myös suomalainen kantele.

Elokuvan säveltäjä Harry Gregson-Williams otti kesällä yhteyttä suomalaiseen kanteleensoittajaan Timo Väänäseen.

"Hän oli löytänyt netistä vaatimattoman kanteleella soitetun näytteen ja tutustunut kotisivuihini. Gregson-Williams halusi minulta soundinäytteitä eri kanteleilla ja lähetti niitä varten orkesteridemoja netin välityksellä", Väänänen kertoo.

Kiinnostus johti äänityksiin. Väänänen ei tarkkaan tiedä, miten paljon hänen soittoaan on mukana, koska musiikkia on justeerattu viime hetkiin elokuvan leikkausten mukaan.

Kantele on varmasti mukana kahdessa suuremmissa kohtauksessa, joista toista voi pitää keskeisenä C. S. Lewisin alkuperäistarina.

"Siinä Lucy tulee ensi kertaa Narniaan ja kohtaa faunin. Se on näiden maailmojen ensimmäinen kohtaaminen", Väänänen kertoo. Toinen isompi kantelekohtaus liittyy lasten ja majavien kohtaamiseen.

Lewisin alkuperäistarina ilmestyi vuonna 1950. Toisen maailmansodan aikaan sijoittuvasta fantasiasarjasta on tullut klassikko.

Elokuvamusiikin säveltäjä on Gregson-Williams, mutta Väänänen sanoo saaneensa paljon tulkinnallisia vapauksia ja tilaa improvisaatiolle.

The Hollywood Reporterin nettiversiossa Gregson-Williams kertoo Narnian säveltämisen taustoista näin:

"Saatoin luoda kokonaan uuden musiikki-maailman, koska kukaanhan ei tiedä, miltä Narnia kuulostaa – – – Instrumentaatiota

varten teimme tutkimustyötä. Yritin ajatella paikkoja, jotka lumi ja jää peittää ja näiden paikkojen kansallissoittimia. Löysin soittimen, jonka nimi on kantele", Gregson-Williams kertoo.

"Kanteleen sointi on hyvin puhdas ja viileä, se tuntui juuri sopivalta Narnian soinniksi, hyvin orgaaniselta."

Väänänen kanteletta on mukana elokuvan soundtrack-levyn neljällä kappaleella. Levyn solisteihin kuuluu muun muassa Alanis Morissette.

Säveltäjä Gregson-Williams on tehnyt aiemmin musiikin muun muassa Shrek-elokuvaan, Kananlento, Taivasten valtakuntaan ja Tony Scottin tuoreeseen Dominoon.

Narnia-elokuvan ohjaaja on Andrew Adamson. Elokuva saa Suomessa ensi-iltansa 23. joulukuuta.

Suomalaiset lastenlevyt on listattu internetiin (*Kulttuuriuutiset.net 26.10.2005*)

Suomalaiset lastenlevyt on listattu internetiin. Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksen julkaisema lista löytyy osoitteesta

www.fimic.fi/lastenlevyt

Heijaa, pomppaa ja rokkaa – suomalaisia cd-levyjä lapsille -lista sisältää tiedot ja kuvauksen yli kahdestasadasta saatavilla olevista äänitteistä.

Näin laajaa suomalaisten lastenlevyjen listausta ei ole aiemmin ollut saatavilla julkiseen käyttöön.

Listan ovat koonneet ja arvioineet Pauliina Linnosaari ja Tuula Saarela ja sen epäviralliset alkusanat ovat M. A. Nummisen käsialaa. Laatijat arvelevat, että ihan kaikkia saatavilla olevia levyjä he eivät arvatenkaan ole listaan tavoittaneet, sillä Suomessa on paljon omakustantajia.

HIM teki historiaa USA:n listalla (*Suomen Sillan Uutisviikko 40/2005*)

HIM-yhtyeen levy Dark Light nousi julkaisuviikollaan Yhdysvaltojen albumilistan sijalle 18. Kyseessä on kaikkien aikojen paras suomalaisartistin ja -yhtyeen sijoitus Amerikan listalla.

Dark Lightin taakse jäävät mm. muutaman viikon listalla viihtyneet Paul McCartneyn ja The Rolling Stonesin uutuuslevyt. Paul McCartneyn Chaos And Creation In The Backyard on sijalla 32 ja The Rolling Stonesin A Bigger Bang sijalla 41.

HIM:in uutuus on saanut runsaasti muitakin hyviä listasijoituksia. Suomessa ja Kreikassa Dark Light on ykkösenä, brittilistalla sijalla 18, Ruotsissa kolmantena, Saksassa ja Itävallassa neljäntenä ja Espanjassa ja Italiassa kymmenentenä. Arvostettu brittilehti Q antoi Dark Lightille neljä tähteä viidestä.

HIM teki viime viikolla Portlandissa, Oregonissa ensimmäisen Yhdysvaltain-kiertueen keikkansa. Iltalehden mukaan kiertueella yhtye esiintyy arvostetuissa konserttipaikoissa, esimerkiksi Los Angelesin Vilternissä, Las Vegasin House Of Bluesissa ja New Yorkin Hammerstein Ballroomissa, joihin mahtuu tuhansia kuulijoita ja niissä kuullaan isoja artisteja. HIM kiertää Yhdysvalloissa ja Kanadassa marraskuun loppupuolelle.. Yhtyeen levyjä on myyty Yhdysvalloissa etukäteen

250.000 kappaletta. Suomessa yhtye nähdään uudenvuodenaattona Helsingin Tavastiällä. Euroopan-kiertue alkaa tammikuussa Britanniasta.

Nightwishin hajoaminen kaatoi palvelimen (*Digitoday 24.10.2005*)

Suosituksen Nightwish-yhtyeen fanit ottivat raskeasti tiedon solisti Tarja Turusen erottamisesta. Yhtyeen sivuilla www.nightwish.com julkaistu neljän muun jäsenen yhteinen erottamiskirje on särkenyt ihailijoiden sydämiä. He ovat purkaneet pettymystään niin suurin joukoin, että verkkopalvelu on mennyt tukkoon.

Nightwish.comin webmaster Jarmo Lautamäki aikoo avata sivut uudelleen tänään puoleenpäivään mennessä. Tällä hetkellä sivusto on esillä kevytversio, joka näyttää suurta hälyä erottaneen kirjeen useilla kielillä, mutta ei anna mahdollisuutta kommentointiin.

Avoimessa kirjeessä yhteen neljä jäsentä ilmoittaa, etteivät he enää halua työskennellä solistin kanssa tämän rahanahneuden ja ylipistyminen vuoksi.

Lautamäen mukaan aikaisemmin Nightwishin sivuilla on käynyt korkeintaan 40.000 henkeä vuorokaudessa, mutta eilen muutamassa tunnissa kävijöitä tuli varsinaiselle pääsivulle arviolta 50.000. Boardhill Entertainmentin palvelimet ryhtyivät kuitenkin niottelemaan keskusteluryhmien valtavan tungoksen takia ja tukkeutuivat kokonaan illalla.

- Varsinainen pääsivuhan kestäisi kävijöitä vaikka kuinka paljon, mutta emme olleet varautuneet tällaiseen keskustelutulvaan. Olemme optimoineet palvelintehostajien ja avaamme keskustelun tänään viimeistään puolen päivään aikaan. - Ihmiset purkivat sydäntään sangen rajusti ja muutamat kommentit menevät henkilökohtaisiin, lain rajat ylittäviin hyökkäyksiin. Näitä poistamme niin nopeasti kuin ennatämme, Lautamäki sanoo. Keskustelupalstan sisällön valvomisessa Lautamäki saa apua myös saksalaisesta ja portugalilaiselta webmasterilta.

Euroviisuehdokkaiden esittäjät julkistettiin (*Helsingin Sanomat 07.11.2005*)

Yleisradio julkisti eilen ne 12 artistia, jotka on kutsuttu kilpailemaan Suomen edustuspaikasta vuoden 2006 Eurovision laulukilpailuun. Mukana on sekä tuttuja että yllättäviä nimiä.

Tutuja ovat ainakin Tomi Metsäketö, Marita Taavitsainen, Ville Pusa ja Johanna Pakonen, uudempiä nimiä Jenni, Katariina Hänninen sekä Jane- ja Safe Six -yhtyeet. Paluun laivoille tekee Euroviisujen myötä myös takavuosien Taikapeli-duo eli Hanna-Riikka Siitonen ja Nina Tapio, jotka esiintyvät nyt omilla nimillään.

Yllätysnimet tulevat Euroviisuille hieman epätavallisen musiikinlajin puolelta, sillä mukana ovat myös heviyhtyeet Kilpi ja Lordi.

Kutsuartistit on valittu syksyn aikana levy-yhtiöiden ja artistien kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta. Kilpailusävelten etsintää osallistuvat sekä levy-yhtiöt että artistit.

Karsinta suoritetaan samoin kuin tänä vuonna. Tammi-helmikuussa järjestetään neljä alkukarsintaa, jotka lähetetään suorina TV2:n studioilta Tampereen Tohopista. Jokaisessa alkukarsinnassa on mukana kolme kutsuartistia, joista kukin esittää kaksi sävelmää. Toinen niistä pääsee jatkoon puhelin- ja tekstiviestienesteyksen perusteella.

Suomen karsinnan finaali pidetään 10. maaliskuuta Turun Caribia-hallissa, jolloin mukana on 12 sävelmää. Niistä katsojat valitsevat voittajan ja Suomen edustajan Euroviisuihin. Karsinta- ja finaaliälyhetysten juontajina ovat Heikki Paasonen ja Jaana Pelkonen. Itse Eurovision laulukilpailu pidetään ensi vuonna 18–20. toukokuuta Ateenassa.

Mieskuoro Huutajat esiintyy euroviisujuhlissa (*Suomen Sillan Uutisviikko 40/2005*)

Mieskuoro Huutajat esiintyy Eurovision laulukilpailujen 50-vuotisjuhlassa.

Congratulations-juhlassa järjestetään lauantaina 15.10. Kööpenhaminassa. Congratulations-showssa esiintyy joukko Eurovision laulukilpailujen tähtiä menneiden 50 vuoden ajalta.

URHEILU-UUTISET

Suomi putosi FIFA-rankingissa (*Suomen Sillan Uutisviikko 42/2005*)

Suomen A-maajoukkueen sijoitus Kansainvälisen jalkapalloliiton (FIFA) tuoreella lokakuun ranking-listalla on 44. Pudotusta syyskuun sijoituksesta on neljä pykälää.

Jyrki Heliskosken valmentama maajoukkue hävisi lokakuussa ranking-listan kolmoselle Tšekille ja Romanianle. Suomen MM-karsintalohkon joukkueista Hollanti on toisena heti kärkipaikkaa pitävän Brasilian jälkeen.

Kreikka löi Suomen MM-karsinnassa (*MTV3 08.10.2005*)

Kreikka voitti Suomen lauantaina Ateenassa pelatussa jalkapalloilun MM-karsintaottelussa 1-0 (0-0).

Ainoan osuman laukoi 59. minuutilla Panathinaikosin Nikolaos Lympieropoulos oikealta yli hiukan liian kaukana maalista odottaneen Antti Niemen. Ennen vetopaikkaa hän hassutti Juha Reinin ja Hannu Tihisen. Yhtä hyviä tilanteita ei saatu enää kumpaakaan päähän, mutta Kreikalla oli loppuhetkillä enemmän vaarallisia paikkoja.

Suomen päävalmentaja Antti Muurinen toteasi, ettei MM-karsintatuloksessa 0-1 Kreikkaa vastaan ollut mitään hävettävää.

- On tämä on niin kova paikka. Tasapeli olisi ollut mahdollinen, jos olisi parista tilanteesta edes toinen pelattu vähän paremmin.

- Ei se ollut huonoa tuuria, vaan taidon puutetta, Niemi tuumi. Hänen mielestään Suomi on kuitenkin mennyt paljon eteenpäin.

- Kun viisi vuotta sitten hävisimme täällä viikoksi 0-4, ei meillä ollut mitään mahdollisuuksia.

Naisten kiekkomajoukkue kukisti Ruotsin (Helsingin Sanomat 10.11.2005)

Naisten jääkiekkomajoukkue kukisti Ruotsin 6-2 (1-1, 2-0, 3-1) neljän maan esiolympia-turnauksessa Torinossa torstaina. Voitto oli joukkueelle ensimmäinen Torinon turnauksessa ja varmisti kolmannen sijan.

Kahdessa edellisessä ottelussaan naisten majoukkue hävisi Yhdysvalloille ja Kanadalle. Ruotsia vastaan ottelu alkoi vaisusti, kun Ruotsi karkasi ylivoimamaalilla 1-0-johdosta yhdentoista minuutin pelin jälkeen. Saija Sirviö iski kuitenkin ylivoimalla 1-1-tasotuksen vain kolme minuuttia myöhemmin.

Sittemmin ottelu pysyi Suomen hallinnassa. Joukkue satsasi erien alkuun ja toisessa erässä se tuotti tulosta. Saara Tuominen ja Karoliina Rantamäki veivät Suomen jo 3-1-johdosta, kun toista erää oli takana vain reilut neljä minuuttia.

Rantamäki kasvatti päätöserässä ottelun maalialdoaan vielä kahdella osumalla ja oli kypäremmän tehneenä joukkueen paras pelaaja. Kolmannessa erässä suomalaisista maalintekoon pystyi myös Kati Kovalainen. Hyvän ottelun pelasi torstaina myös maali-vahti Maija Hassinen.

Hyypiä arvostettiin parhaaksi jalkapalloilijaksi (Helsingin Sanomat 30.10.2005)

Suomen Palloliitto valitsi sunnuntaina Sami Hyypiän kauden 2005 parhaaksi jalkapalloilijaksi. Hyypiä voitti keväällä Liverpoolin paidassa Mestarien liigan ja edusti Suomea läpi vuoden majoukkue tehtävissä, muun muassa MM-karsinnoissa. Hyypiä voitti tittelin myös vuonna 2003.

Palloliiton palkintotilaisuuden pääpalkinnon, Captain's Ballin sai tänä vuonna Anne Mäkinen, jolla on takanaan pitkä ura naisten majoukkueessa. Vuoden naispelaajaksi Palloliitto valitsi maalivahti Satu Kunnaksen.

Miesten SM-valmentajan tittelillä palkittiin MyPan ensimmäiseen liigamestaruuteen luotsannut Ilkka Mäkelä. Naisten SM-kultajoukkueen valmennusduo Jarmo Österlund ja Maria Virolainen HJK:sta palkittiin naisten SM-valmentajina.

Vuoden liigapelaajana palkittiin MyPan Adriano. Kotimaisen jalkapalloliigan paras maalintekijä oli HJK:n Juho Mäkelä ja tulokkaana IFK Mariehamnin David Carlsson.

TERVEYS

Koulut rikkovat terveydenhuollon suosituksia (Helsingin Sanomat 24.10.2005)

Lähes kaikissa suurissa kaupungissa yhden kouluterveydenhoitajan vastuulla on liikaa oppilaita. Näin on, kun terveydenhoitajien määrää verrataan sosiaali- ja terveysministeriön suosituksiin.

Tämä kävi ilmi, kun Helsingin Sanomat kysyi kahdeksasta suurimmasta kaupungista, kuinka ne ovat järjestäneet koululaisten terveydenhuollon.

Esimerkiksi Kuopiossa terveydenhoitajaa kohden on keskimäärin noin 900 oppilasta ja Oulussa yli 800 oppilasta, kun ohje on 600.

Suurista kaupungeista vain Helsingissä työskentelee päätoimisesti kouluterveydenhuoltoon keskittyneitä lääkäreitä.

Kaikissa kyselyyn vastanneissa kaupungeissa yli puolet terveydenhoitajista jakaa aikansa joko useiden eri koulujen tai useiden eri tehtävien välillä.

Kouluterveydenhuoltoa on ajettu monissa kunnissa alas 1990-luvun alun jälkeen, jolloin sen valtionohjaukseen purettiin. Koska varoja menee nyt hoitotakuun toteuttamiseen, kouluterveydenhuolto on yksi asia, mistä osa kunnista tinkii.

"Heikentynyt kouluterveydenhoito voi vaikuttaa siihen, että esimerkiksi lastensuojelu kuormittuu", Stakesin tutkimusprofessori Matti Rimpelä sanoo.

Suomalaisvauvat Pohjoismaiden terveimpiä (Helsingin Sanomat 23.11.2005)

Juuri ilmestyneen vertailun mukaan suomalaiset vauvat syntyvät edelleen terveimpinä maailmassa.

Vastasyntyneiden terveys on parantunut kaikissa Pohjoismaissa, tosin Tanskassa tilanne on muita huonompi. Vähemmän kuin neljä pohjoismaista lasta tuhatta kohden kuolee ensimmäisen elinvuotensa aikana: suomalaislasten kohdalla vastaava vertailuluku vuonna 2003 oli 3,2. Vielä alempaan lukuun päästiin ainoastaan Islannissa.

Suomessa myös keskosia syntyy muita Pohjoismaita vähemmän ja vastasyntyneistä pienempi osa syntyy pienipainoisena eli alle 2,5-kiloisina.

Vanhempien lasten ja nuorten tilanne ei siten enää olekaan yhtä valoisa. Suomessa kuolee 18 lasta ja nuorta 100 000:sta kuolee ennen aikuisuutta. Erityisesti liikenneonnettomuus- ja itsemurhakuolemat ovat Suomessa muita Pohjoismaita yleisempiä. Esimerkiksi Ruotsissa vastaava luku on 13.

Raportti näkee uhkana suomalaisnuorten terveydelle myös diabeteksen, astman ja erilaiset mielenterveysongelmat. Myös elämäntapoihin kiinnitetään huomiota.

15-16 -vuotiaat suomalaisnuoret tupakoivat eniten. Yhteensä 41 prosenttia oli tupakoinut kuukautta ennen kyselytutkimusta, kun vastaava osuus oli 20-30 prosenttia muissa Pohjoismaissa.

Tanskalaisnuoret käyttävät eniten alkoholia: 42 prosenttia oli juonut vähintään 20 kertaa vuodessa ja 26 prosenttia oli ollut humalassa vähintään kolme kertaa kuukauden sisällä. Suomessa vastaavat luvut olivat tätä matalammat (13 ja 16 prosenttia), mutta ne olivat Islantia, Norjaa ja Ruotsia korkeammat.

Tanskalaiset olivat kärjessä myös kannabiksen käytössä: 23 prosenttia oli kokeillut vähintään kerran ja 8 prosenttia käyttänyt kuukauden sisällä. Suomessa vastaavat osuudet olivat 11 ja 3 prosenttia, eli samaa tasoa kuin muissa Pohjoismaissa.

Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten määrät ovat kasvaneet kaikissa Pohjoismaissa viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Myös sijoitettujen lasten ja nuorten osuudet ovat kasvaneet, nopeimmin Suomessa. Tiedot perustuvat Pohjoismaisen terveystilastollisen komitean ja Pohjoismaisen sosiaali-

tilastollisen komitean vuosikirjojen teemaosioihin.

Uusi lukihäiriön liittyvä geeni löytynyt (Suomen Sillan Uutisviikko 43/2005)

Helsingin yliopistossa ja Tukholman Karoliinissa instituutissa toimiva työryhmä on löytänyt uuden lukihäiriön liittyvän geenin. ROBO1-geeni ohjaa hermosolujen välisten yhteyksien muodostumista.

ROBO1 on ryhmän johtajan professori Juha Keren mukaan ensimmäinen vallitsevasti periytyvä lukihäiriögeeni, mikä tarkoittaa, että lukihäiriö on väistämätön, jos geenin ilmeneminen heikenee toistaiseksi määrittelemättömän kynnysarvon alle.

Keren ryhmä löysi ensimmäisen lukihäiriön ehdokasgeenin vuonna 2003. Viime vuonna britit ja amerikkalaiset löysivät seuraavat mahdolliset lukihäiriögeenit.

UUSMEDIA JA TEKNOLOGIA

Ulkomailla asuva Suomen kansalainen voi ilmoittaa asuinmaansa sisäisestä muutostaan sähköisesti. (Digitoday 16.11.2005)

Nyt on mahdollista pyytää sähköisesti sekä avioliiton esteiden että parisuhteen rekisteröinnin esteiden tutkintaa. Ulkomailla asuva Suomen kansalainen voi nyt puolestaan ilmoittaa asuinmaansa sisäisestä muutostaan sähköisesti.

Lomake.fi-sivustolle lisätty maistraattipalvelu esteiden tutkintaan vaatii tunnistautumista ja www-lomakkeen allekirjoittamista esimerkiksi sirullisella henkilökortilla olevalla kansalaisvarmenteella.

Muuttoilmoitus ei vaadi tunnistautumista ja sen voi lähettää sähköisesti eteenpäin.

Pyynnöt voi tehdä myös pdf-lomakkeella, joka täytetään ja lähetetään maistraatille, Väestörekisterikeskus kertoo.

Lomake.fi-palveluun on lisätty myös täytettävät ja lähetettävät pdf-lomakkeet "Ilmoitus uskonnolliseen yhdyskuntaan liittymisestä" ja "Ilmoitus uskonnollisesta yhdyskunnasta eroamisesta".

Yli sata tavoittelee seuraavaa Millenium-palkintoa (Digitoday 22.11.2005)

Vuoden 2006 Millenium-palkintoa tavoittelee yli sata ehdokasta. Ehdotuksia palkittavista on kertynyt määräaikaan mennessä 32 maasta.

Palkintosäätiön asiamies ja kansainvälisen palkintolautakunnan sihteeri Tapio Alvesalo kertoo esityksiä tulleen ilahduttavan paljon Aasiasta ja Afrikasta. Eniten nimeämisiä yksittäisistä maista saapui USA:sta ja Kiinasta. Palkintolautakunta kokoontuu maaliskuussa 2006 Helsingissä, jolloin se seuroi joukosta oman ehdokkaansa. Lopullisen päätöksen palkinnonsaajasta tekee Millennium-palkintosäätiön hallitus.

Voittaja julkistetaan 15. kesäkuuta 2006 ja miljoonan euron palkinto luovutetaan syyskuussa.

Ensimmäisen palkinnon voitti www:n kehittäjä Tim Berners-Lee. Palkinto jaetaan joka toinen vuosi

The Millennium Technology Prize on tarkoitettu nostamaan suomalaisen tieteen kansainvälistä tunnettuutta ja asemaa. Palkinto annetaan huomattavasta teknologisesta tutkimustuloksesta tai innovaatiosta joiltakin seuraavista teknologia-alueista: energia ja ympäristö, informaatio ja tietoliikenne, uudet materiaalit ja prosessit tai terveydenhuolto ja biotieteet.

Sähköisestä äänestämisestä ehdotus (Oikeusministeriö 28.10.2005)

Sähköistä äänestämistä koskeva työryhmän ehdotus on valmistunut oikeusministeriössä. Ehdotuksella vaalilakia muutetaan niin, että sähköinen äänestäminen voitaisiin toteuttaa äänestyspaikoissa ja ennakköäänestyspaikoissa sekä kotiaäänestyksessä.

Sähköisen äänestämisen tarkoituksena olisi nopeuttaa äänestysmenettelyä äänestäjän kannalta, vähentää viranomaistyötä ja säästää kustannuksia. Uudistus ei vaarantaisi vaalitoimituksen luotettavuutta.

Sähköinen äänestäminen otettaisiin käyttöön vähitellen. Sen käyttöönotto edellyttäisi erillistä oikeusministeriön päätöstä. Ensi vaiheessa sähköinen äänestäminen olisi käytössä muutamissa kunnissa. Myöhemmissä vaaleissa kuntien määrää lisättäisiin.

Sähköinen äänestäminen tapahtuisi äänestyspaikassa. Se olisi mahdollista sekä ennakköäänestyspaikassa että vaalipäivän äänestyspaikassa. Äänestäjä voisi halutessaan edelleen äänestää perinteiseen tapaan äänestyslipulla myös sähköistetyissä äänestyspaikoissa.

Sähköinen äänestysjärjestelmä sisältäisi keskitetyn sähköisen vaaliluoran, jonne annetut äänet kirjautuisivat salattuina. Tietoa äänen antajasta ja siitä, ketä on äänestetty, ei voitaisi yhdistää.

Oikeusministeriö toteuttaa sähköisen äänestyksen pilottihankkeen kolmessa kunnassa vuoden 2007 eduskuntavaaleissa. Ministeriö on pyytänyt pilottikunniksi Karkkilaa, Kauniaista ja Vihtiä.

Sähköisen äänestämisen mahdollistaminen liittyy oikeusministeriössä vireillä olevaan vaalitietojärjestelmän uusimiseen. Uudistus-hanke alkoi helmikuussa 2004 ja jatkuu kesäkuuhun 2009.

Suomalaiset vähiten verkko-ostoksilla Pohjoismaissa (MTV3 27.10.2005)

Suomalaiset käyvät muita pohjoismaalaisia vähemmän verkko-ostoksilla. Visa-luottokorttiyhtiön teettämän tutkimuksen mukaan suomalaisista vain 42 prosenttia käy ostoksilla internetissä, kun muissa Pohjoismaissa verkko-ostelu on selvästi yleisempää.

Innoikkaimpia Pohjoismaissa ovat tanskalaiset, joista internetostoksia tekee 66 prosenttia. Norjalaista verkko-ostoksia tekee 58 prosenttia ja ruotsalaisista 49 prosenttia. Suomalaiset ostavat verkosta mielellään etenkin vaatteita, kun taas ruotsalaiset ostavat etenkin kirjoja ja norjalaiset matkoja. Tanskalaiset ovat ostoksissaan kaikkiruokaisia.

Suomessa miehet ovat naisia innoikkaampia verkko-ostoksilla kävijöitä, sillä miehistä internetostoksia tekee 48 prosenttia ja naisista

vain 38 prosenttia. Miehet ostavat internetistä etenkin elektroniikkaa, kun taas naisia kiinnostavat vaatteet.

Suurin syy olla ostamatta tuotteita internetistä on halu tunnustella tavaroita ennen ostopäätöstä.

Visan tutkimusta varten haastateltiin puhelimitse noin tuhatta suomalaista syyskuussa.

Cisco ja IDC: Suomeen syntymässä huomattava tietoverkko-osaajavaje (Sektor.com 08.11.2005)

Vuoteen 2008 mennessä Euroopasta puuttuu jopa puoli miljoonaa tietoverkkojen syväosaajaa. Suomessa tämä vaje on 15,9 prosenttia, mikä on yli Euroopan keskiarvon. Vaje asettaa haasteita teknologian hyödyntämiselle, Euroopan ja yksittäisten maiden kilpailukyvyille ja talouskasvulle. Luvut selväivät Cisco Systemsin tutkimuslaitos IDC:llä teettämästä Euroopan laajuisesta Skills Survey -tutkimuksesta.

Tällä hetkellä tietoverkkojen syväosaamisen vaje on Euroopassa 8,1 prosenttia eli noin 160.000 osaajaa. Suomessa vaje on nyt 7,1 prosenttia, ja Suomi on 11. sijalla Euroopassa 31 tutkitusta maasta. Vuoteen 2008 mennessä osaamisvaje on Euroopassa keskimäärin 15,8 prosenttia, jolloin tietoverkko-osaajien kysyntä ylittää selkeästi tarjonnan. Suomessa tietoverkkojen syväosaamisen vaje on 15,9 prosenttia. Lähes kuudentoista prosentin osaamisvaje tarkoittaa, että Suomesta puuttuu vuonna 2008 noin 5 300 tietoverkko-osaajaa.

Ciscon Skills Survey -tutkimus selvitti tietoverkko-osaajien kysyntää ja tarjontaa Euroopassa aikavälillä 2004–2008. Tutkimuksessa haastateltiin puhelimitse yli 950 tietohallintojohtajaa 31 Euroopan maasta, ja lisäksi ainestona käytettiin Eurostatin, ILO:n, OECD:n ja Euroopan maiden omaa kansallista tilastotietoa.

Eu-verkkotunnus käyttöön ensi viikolla (Digitoday 02.12.2005)

Euroopan komissio on ilmoittanut, että uusi .eu-alueennus saadaan käyttöön 7. joulukuuta 2005. Sen myötä yritykset, viranomaiset ja kansalaiset voivat valita verkkosivuilleen ja sähköpostiosoitteilleen yhteiseurooppalaisen lopputunnuksen.

Eu-alueennuksella täydennetään, muttei korvata, kansallisia maatunnuksia, kuten Ranskan .fr, Puolan .pl ja Iso-Britannian .uk. Vakiintuneiden nimioikeuksien nykyisillä haljijoilla, kuten yrityksillä, joiden kotipaikka on Euroopan unionissa, on neljä kuukautta aikaa rekisteröidä nimensä .eu- tunnuksen alaisuuteen ennen kuin rekisteröintimahdollisuus avataan kaikille.

Yksityishenkilöiltä rekisteri ottaa vastaan verkkotunnushakemuksia 7. huhtikuuta lähtien. Uuden .eu-tunnuksen käyttöönotolla komissio täyttää Lissabonin Eurooppa-neuvostossa vuonna 2000 antamansa lupauksen luoda eurooppalaiselle tietoyhteiskunnalle oma identiteetti internetiin vakaiden EU-sääntöjen puitteissa.

- Uskon, että Euroopan omasta .eu-alueennuksesta tulee samalla tavoin tärkeä kuin .com-tunnuksesta, kertoo tietoyhteiskunnas-

ta ja viestimistä vastaava komissaari Viviane Reding.

- Yritysten kannalta .eu-tunnus tarjoaa mahdollisuuden laajentaa markkinoinnin ulottuvuutta, mutta antaa samalla EU:n lainsäädännön suojan jälleenmyyntitarkoituksessa tehtäviä rekisteröintejä eli niin sanottuja cybersquatting-ilmiötä vastaan. Kansalaisen näkökulmasta .eu-tunnus voi auttaa lisäämään yksityishenkilön tai koulun, yliopiston tai yhdistyksen näkyvyyttä verkossa koko EU:ssa. Euroopan uusi alueennus tarjoaakin erinomaiset mahdollisuudet nykyaikaiseen internet-markkinointiin yli valtioiden rajojen, jatkaa Reding.

Eu-tunnusten rekisteriä ylläpitää EURID-niminen yritys.

Sanomalehdessä kokeillaan liikkuvaa kuvaa (Suomen Sillan Uutisviikko 43/2005)

Hämeenlinnassa ilmestyvä Hämeen Sanomat on alkanut ensimmäisenä suomalaisena sanomalehtenä välittämään liikkuvaa kuvaa. Lehteen painettiin perjantaina jääkiekkoujoukkue HPK:n kotiottelusta kertovan jutun yhteyteen kaksikulotteinen viivakoodi, jonka avulla lukija voi kameräkännykällään katsoa ottelun maalikoosteen.

Kyseessä on Hämeen Sanomia julkaisevan Aina Group -konsernin ja TeliaSoneran yhteinen projekti.

Kameräkännykkä on yleistynyt kuluvan vuoden aikana. Vuoden lopussa arviolta kolmannes puhelimesta pystyy lukemaan viivakoodin.

Syntymätiedot sähköisesti väestötietojärjestelmään (Suomi.fi 28.11.2005)

Kaikki synnytyssairaalat ilmoittavat nykyisin lapsen syntymätiedot sähköisesti väestötietojärjestelmään. Väestörekisterikeskus kertoi maanantaina.

Tiedon nopea välittyminen esimerkiksi Kelan järjestelmiin lyhentää lapsilisäpäätösten käsittelyaikaa. Synnytyssairaala saa puolestaan lapsen henkilötunnuksen käyttöönsä ilmoituspäivän aikana, mikä helpottaa lapsen tietojen käsittelyä sairaalan järjestelmissä.

Syntymätietojen sähköisen ilmoittamisen aloitti Helsingin seudun yliopistolaisen keskussairaalan Naistenklinikka vuoden 1999 lopulla. Nykyisin tiedot saadaan sähköisesti kaikista synnytyssairaaloista, joita on yli kolmekymmentä.

Väestötietojärjestelmä on valtakunnallinen rekisteri, jossa on perustiedot Suomen kansalaisista ja Suomessa vakinaisesti asuvista ulkomaalaisista.

Skype toimii jatkossa Nokian puhelimissa (Taloussanomien 10.11.2005)

Ensi vuonna myyntiin tuleviin Nokian e-sarjan matkapuhelimiin on valmisteilla Skype-sovellus.

Nokian Enterprise-yksikön viestintäpäällikö Pekka Isosomppi lupaa, että Nokian uusissa e-sarjan puhelimissa tulee jatkossa toimimaan myös Skype.

– Nämä puhelimet ovat avoin alusta samalla tavalla kuin mikä tahansa S60-alusta. Sky

pen käyttö kuitenkin edellyttää, että joku kehittäisi puhelimeen Skype-sovelluksen.

– Enterprise-yksikössä emme lähde sovellusta tekemään, koska Skype ei tuo yrityksille mitään lisäarvoa, Isosomppi sanoo.

Hänen mukaansa kuka tahansa voi sellaisen sovelluksen kehittää, koska puhelimesta on käytössä vaadittavat teknologiat.

Pohjoismaista vastaava Skypen johtaja Jonas Kjellberg vakuuttaa, että Skype-sovellus symbian-matkapuhelimia varten on heillä valmisteilla.

Nokian Eseries-puhelimestakin toimivan sovelluksen julkistamisaikataulua Skype ei vielä tässä vaiheessa kerro. Nyt Skype toimii Windows-, Linux- ja Mac OS X -käyttöjärjestelmissä.

Nokian vetämä TT-Medal palkittiin (*Digitoday 24.10.2005*)

Itea-klusteriohjelma (Information Technology for European Advancement) on valinnut suomalaisvetoisen TT-Medal -hankkeen (Test & testing methodologies for advanced languages) vuoden 2005 Itea Achievement Award -palkinnon voittajaksi.

Tekesin mukaan projekti on saavuttanut huomattavan läpimurron kehittämällä standardoidun yleisratkaisun tietokoneohjelmistojen testaukseen.

Hanke ja -teknologia tarjoaa Euroopan ohjelmistoja hyödyntävälle teollisuudelle lähitulevaisuudessa mahdollisuuden vähentää testausta, lyhentää testausaikoja sekä samanaikaisesti täyttää korkealaatuiselle tuotteelle asetetut vaatimukset. Tulokset antavat myös eurooppalaisille testityökalujen toimittajille ja konsulteille mahdollisuuden sijoittua paremmin tähän asti USA:n hallinnoimilla maailmanmarkkinoilla, Tekes uskoo.

TT-Medal -hankkeessa kehitetyt uudet menetelmät ja työkalut testattiin useissa vaativissa auto-, rautatie-, finanssi- ja tietoliikennesovellusalojen sovelluskohteissa, joissa ilmeni, että testaustehokkuus ja tuotteen laatu paranivat merkittävästi. Hankkeen laajuus oli 67 henkilövuotta ja sen budjetti oli yhdeksän miljoonaa euroa. Projektiin osallistui yksitoista osapuolta Suomesta, Hollannista ja Saksasta. Koko hankkeen vetäjänä toimi Nokia.

Hankkeen suomalainen osuus kuului Tekesin Nets -Tulevaisuuden verkot -teknologiaohjelmaan. Nokian lisäksi muut suomalaiset osanottajat olivat Conformiq Software, Net-Hawk ja VTT Elektroniikka.

Finnair: netti mullisti lentoyhtiöiden toiminnan (*ITViikko 11.10.2005*)

Internet on olemassaoloaikanaan tehnyt suuren muutoksen lentoyhtiöiden toimintamalleihin, arvioi Finnair ja ottaa esimerkiksi oman nettipalvelunsa.

– Finnairin palvelujen saatavuus nousi internet-kanavan kautta täysin eri mittakaavaan kuin mistä aiemmin voitiin edes haaveilla. Internet muutti vallankumouksellisesti lentoyhtiöiden ansaintalogiikan, myynnin ja palvelun sekä toi uusia ulottuvuuksia kommunikointiin asiakkaiden kanssa, sanoo johtaja Paavo Virkkunen Finnairin kaupallisesta ryhmästä.

Kymmenen vuotta sitten ainoastaan kouluteuilla ammattilaisilla oli pääsy lentoyhtiöiden varausjärjestelmiin. Maailmassa heitä oli noin 200 000, Suomessa muutama tuhat. Internet toi tiedot jokaisen kansalaisen ulottuville.

Finnair avasi ensimmäisen internet-sivustonsa, Finnair World Wide Wings, yleisölle 13. marraskuuta 1995, joten sunnuntaina vietetään kymmenvuotissynttäreitä.

Alkuvaiheessa tietoa tuotti verkkoon kolme henkilöä, nyt sivujen päivittäjiä on 80. Finnairin sivuilla vieraillee nykyään yli puoli miljoonaa eri kävijää kuukaudessa.

– Tulevaisuudessa yhä laajempi osa palveluita on saatavilla internetissä, kun lähtöselvitystoimintoja, sähköisiä lentolippuja sekä kanta-asiakaspalveluita kehitetään edelleen. Mahdollisuus varata ja ostaa lippu internetin kautta muodostaa silti palvelusivustollisen ytimen jatkossakin, toteaa Paavo Virkkunen.

Habbo Hotelille tunnustuksia Tukholmassa (*ITViikko 11.10.2005*)

Sulakkeen Habbo Hotel palkittiin myöhään torstai-iltana Tukholmassa SIME '05-tapahtuman yhteydessä parhaana E-commerce -luokassa ja luokassa Paras viihdesivusto (Best Entertainment Content).

Digitaalisiin ratkaisuihin erikoistunut Valve Branding Oy palkittiin parhaana luovana toimistona (Best Creative Agency). Suomalaiset kilpailivat muiden Pohjoismaiden toimijoiden kanssa.

Muita voittajia olivat parhaasta nettistrategiasta palkittu Swedish Public Television, muun muassa parhaaksi järjestelmätoimittajaksi katsottu Tradedoubler sekä Aftonbladet – Viktklubb.se, jotka tarjosivat raadin mielestä kaikkein hyödyllisimmän verkkopalvelun.

Koko kisan pääpalkinnon vei nettipuhelija tarjoava Skype.

Tuomariston suomalaisjäsenen, Suomen Elektronisen Kaupankäynnin yhdistyksen toiminnanjohtaja Kare Casalsin, mukaan suomalaisten menestys yli sadan ehdokkaan joukossa on osoitus suomalaisten yritysten ja toimijoiden ennakkoluulottomasta, korkealaatuisesta ja tinkimättömästä työstä.

SIME '05 -tapahtuman (Scandinavian Interactive Media Event) Conference & Awards järjesti internet-strategytieto Result tukeaan Dagens Industri, Glocalnet, Incordia, Google, Agent25, Torget.se, International Herald Tribune, Labs2 ja openBC.

Älä luota Wikipediaan (*Digitoday 02.12.2005*)

Kaikien vapaasti muokattavissa oleva nettietosanakirja Wikipedia on huippusuositettu tiedonhakupaikka. Sen tietoon kannattaa suhtautua kuitenkin suurella epäluulolla.

Englantilainen sanomalehti Guardian testautti hiljattain avoimen ohjelmakehityksen idealla toimivan nettietosanakirjan Wikipedian artikkeleita asiantuntijoilla. Nämä totesivat jotkut artikkelit luokattoman kehoiksi.

Wikipedia vastasi kritiikkiin listaamalla Ensyklopedia Britannicasta löytyviä virheitä, jotka on korjattu Wikipediasta. Wikipedian perustaja Jimmy Wales on kuitenkin myöntänyt,

että jotkut Wikipedian artikkeleista ovat surkeita.

Teimme ITviikossa saman testin suomenkielisen Wikipedian artikkeleille. Pyysimme eri alueiden asiantuntijoita arvioimaan valitsemiamme hakusanoja asteikolla 1 – 10.

Kommentit olivat yhteneviä. Wikipediaan ei kannata luottaa, tai ainakin sen tieto kannattaa tarkistaa luotettavammasta lähteestä, ennen kuin sitä käytetään totuutena.

Yksi asiantuntijostamme, Jukka Relander filosofi näin.

– Wikipedia on kiinnostava, oireellinen ja ongelmallinen ilmiö. Sen äärellä kysyy väkisin, mihin tietoon voi luottaa, kuka on sen taustalla ja mikä on intressi. Sen tieto on, vaikka käsite tuntuisi jääneen muodista, postmodernia par excellence: se ei ole minikään keskitetyn auktoriteetin vahvistamaa, vaan jonkinlaisen elävän prosessin tulos, joka syntyy ja elää verkostossa.

Ja jatkaa:

– Samalla ilmiö on kiehtova. Voidaan toki olettaa, että virheet korjaantuvat pikku hiljaa; että kollektiivinen tieto puristuu virtuaaliseksi timantiksi. Näkee ken elää.

Suomessa kehitetyt alkoholitekstiviestit Tshekkiin (*MTV3 30.09.2005*)

A-klinikkasäätiön Promille-tekstiviestipalvelu otetaan Tshekkien lisäksi käyttöön myös muissa Euroopan maissa.

Promille-palvelu antaa arvion veren alkoholimäärästä ja alkoholin palamisajasta, kun käyttäjä lähettää viestillä tietoja itsestään ja juomisestaan.

Suomessa kehitettyä mallia on muokattu sopimaan tshekkiläiseen lainsäädäntöön ja alkoholikulttuuriin. Alkoholi ilmoitetaan erikseen juomatyypeittäin eikä annoksi muuttuna kuten Suomessa. Tshekissä ratti-juoppouden raja on nolla promillea.

A-klinikkasäätiö on luovuttanut tekstiviestipalvelunsa ohjelmakoodin eurooppalaisten vapaaehtoisjärjestöjen käyttöön. Säätiön mukaan palvelu onkin tulossa useisiin Euroopan maihin. Suomalainen Promille toimii numerossa 16400. Kysely maksaa 0,46 euroa.

Dvd Lapin joulupukista (*Digitoday 15.11.2005*)

Sandrew Metronome Distribution Finland julkaisee 18. marraskuuta rovaniemeläisen Joulupukki TV:n noin tunnin pituisen lasten dvd:n nimeltä Joulupukin salaisuuksia. Elokuva kertoo kolmentoista tarinan kautta, kuinka pukki elää tonttujen ja porojensa kanssa taikojen Lapin maassa.

Tarinat on kuvattu aidoissa maisemissa Joulupukin Pajakylässä Napapiirillä sekä ympäri Lappia. Dvd:llä paljastuvat niin mystisen Napapiirin, Korvatunturin, tonttujen kuin pukin lentävien porojen salaisuudet.

Kaiken takaa löytyy tietyt naiset: itse Joulumuori on saatu ensimmäistä kertaa kuvan. Joulupukki dvd:ssä on luonnollisesti aito Napapiirin vanha valkoparta.

Joulupukin salaisuuksia DVD julkaistaan 18. päivä kuluva kuuta.

Lisätietoja: www.santatelevision.com.

Suomalainen pc-peli synkistelee (Digitoday 18.11.2005)

Suomalainen, synkkään ympäristöön sijoittuva Shadowgrounds-toimintapeli on nyt kaupossa kautta maan.

Pelin kehitti Frozenbyte. Yhtiön mukaan kyseessä on ainoa tänä vuonna valmistunut, kansainvälisesti julkaistava suomalainen pc-peli.

- Shadowgrounds on saanut hyvän vastaanoton pelaajien keskuudessa. Odotamme mielenkiinnolla asiantuntevien pelitoimittajien arvioita marras-joulukuunvaihteen pelilehdissä ja -mediassa. Saksasta jo saapuneet pelitestitulokset ovat erittäin lupaavia, jännittää Ismo Lahtinen peliä Suomessa ja kelevasta Plan 1 Oy:stä.

- Uskon Shadowgroundsin olevan yksi suosituimmista pc-peleistä Suomessa tänä vuonna.

Frozenbyte luottaa pelin pärjäävän Suomen ulkopuolellakin - tavoite on 100 000 myytyä kappaletta maailmalla. Peli on Suomen lisäksi julkaistu marraskuussa myös Saksassa, Itävallassa ja Sveitsissä, ja Ranskan ja Australian julkaisut ovat heti vuodenvaihteen jälkeen. Lisäksi Frozenbyte neuvottelee parhaillaan muun muassa Pohjois-Amerikan ja Iso-Britannian levityksestä.

Shadowgroundsin tekeminen vei neljä vuotta. Pelin tärkeimpiä ominaisuuksia ovat muun muassa päivitettävä aseistus, valaistukseen reagoivat viholliset ja 2-4 pelaajan mahdollisuus pelata samalla koneella yhtäaikaisesti.

MUUT UUTISET

Islanti päihitti Suomen korruptiotutkimuksessa (Helsingin Sanomat 18.10.2005)

Kaksi kolmesta maailman maasta kärsii laajalle levinneestä korruptiosta, kertoo korruptiota tutkivan Transparency International –järjestön tiistaina julkistettu raportti. Suomi menetti puhtoisimman maan tittelin Islannille.

Lähelle listan häntäpäättä putosi Venäjä, jonka todettiin olevan yhtä korruptoitunut kuin rutiköyhät Niger ja Sierra Leone.

Huonoimmin asiat ovat Bangladeshissa ja Tshadissa, järjestö arvioi.

Islantilaiset korjasivat voiton kotiin keräämällä 9,7 rehellisyyspistettä kymmenestä. Suomi ja Uusi-Seelanti jakoivat toisen sijan 9,6 pisteellä.

Kaksi kolmannesta raportin maista jäi alle viiden pisteen. Erityisesti Afrikan tilanne on vakava: kolme neljästä afrikkalaismaasta sai TI:ltä alle kolme pistettä.

"Korruptio ei ole luonnonkatastrofi. Siinä on kyse kylmästä, laskelmoidusta mahdollisuuksien varastamisesta puolustuskyvyttömiltä miehiltä, naisilta ja lapsilta", järjestön johtaja David Nussbaum huomautti

Suomi ykkösenä sananvapausmittauksessa (MTV3 21.10.2005)

Tiedotusvälineiden toimintaa rajoitetaan ja vaikeutetaan kaikkein eniten Pohjois-Koreassa, selviää Toimittajat ilman rajoja -järjestön (RSF) selvityksestä.. Toimittajien sananva-

pauden suhteen parhaan sijan jakavat puolestaan Suomi, Tanska, Norja, Islanti, Irlanti, Hollanti ja Sveitsi,

Ruotsi jakaa vasta 12. paikan Unkarin, Uuden-Seelannin sekä Karibialla sijaitsevan Trinidad ja Tobagon kanssa. Ruotsin paikka voi johtua siitä, että RSF:illä on oma osastonsa Tukholmassa.

-Olemme ehkä olleet hieman parempia raporttoimaan kuin muut. Pieninkin tapaus, josta kerromme otetaan mukaan laskelmiin, arvioitiin RSF:n Tukholman-toimistosta uutistoimisto TT:lle torstaina.

Ruotsin RSF kiinnitti huomiota esimerkiksi Norrköpings Tidningar -lehden saamaan pommihaukukseen viime elokuussa. Norrköpings Tidningar sai varoituksen kirjoitettuaan rikosverkostoista.

Joka neljäs suomalainen eläkkeellä (Helsingin Sanomat 11.10.2005)

Suomalaisten keskimääräinen eläke nousi viime vuoden lopussa 1 094 euroon kuukaudessa. Eläkeläisten osuus väestöstä nousi vuoden lopussa runsaaseen neljännekseen eli 25,5 prosenttiin.

Eläketurvakeskuksen ja Kansaneläkelaitoksen tiistaina julkistamista tiedoista käy ilmi, että Suomessa kaikista eläkeläisistä asui 1.282.325. Ulkomaille eläkettä maksettiin 55.677 eläkeläiselle.

Kaikista yli 16-vuotiaista Suomessa asuvista sai jonkinlaista eläkettä lähes 29 prosenttia. Jokaista työssä käyvää suomalaista kohti oli vuoden lopussa 0,6 eläkeläistä.

Suomen eläköitynein kunta oli Keski-Suomen Luhanka. Siellä yli puolet kunnan 16 vuotta täyttäneestä väestöstä sai viime vuoden lopussa jotain eläkettä.

Lähes 50 prosentin osuuteen ylsivät myös Rautavaara, Kuhmoinen, Pylkömäki, Saari, Suomenniemi ja Uukuniemi.

Alhaisin eläkeläisten osuus oli Pohjois-Pohjanmaan Oulunsalossa, 16,9 prosenttia. Alle viidennekseen eläkeläisten osuus osuus jäi myös Espoossa, Vantaalla, Kirkkonummella, Kempeleessä ja Kiimingissä.

Maakunnittain keskieläkkeet vaihtelivat Etelä-Pohjanmaan 962 eurosta Uudenmaan 1.367 euroon kuukaudessa. Kauniaisissa keskieläke oli 2.080 euroa kuukaudessa, Espoossa 1.539 euroa kuukaudessa ja Helsingissä 1.424 euroa kuukaudessa.

Eläkkeiden osuus bruttokansantuotteesta oli 11,5 prosenttia. Eläkemenoihin käytettiin 17,3 miljardia euroa, mikä vastasi 43,6 prosenttia kaikista sosiaalimenoista.

Pelkkää kansaneläkettä sai 9 prosenttia eläkeläisistä ja pelkkää työeläkettä 48 prosenttia. Molemmista järjestelmistä sai eläkettä 43 prosenttia eläkeläisistä.

Suuret kotitaloudet asuvat ahtaasti Helsingissä (Helsingin Sanomat 29.11.2005)

Suuret kotitaloudet asuvat todella ahtaasti Helsingissä. Vaikka elintaso on noussut, kolmen ja neljän huoneen huoneistoissa asumisväljyys ei näytä kasvaneen viime vuosina.

Helsinginkiläisellä ydinperheellä on tilaa keskimäärin vajaat 23 neliötä asukasta kohti. Per-

heellä, jossa on kolme lasta, on vain 20 neliötä asukasta kohden.

Yhden ja kahden hengen asuntokunnat asuvat tuntuvasti väljemmin. Sinkuilla on vajaat 49 neliötä asutuspinta-alaa ja kaksin asuvilla yli 35 neliötä henkeä kohti.

Pienet ruokakunnat ovatkin pystyneet lisäämään eniten asutoväljyyttään viime vuosina.

Helsingin asumisväljyys on häntäpäässä, kun suuria eurooppalaisia kaupunkeja verrataan keskenään.

Saksan suurissa kaupungeissa yhtä henkeä kohti on tilaa keskimäärin 40 neliötä. Myös Ranskan Toulouse, Bordeaux ja Nantes voitavat Suomen pääkaupungin.

Asumisväljyys on kasvanut Helsingissä viime vuosina hitaammin kuin naapurikunnissa ja koko maassa, käy ilmi Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksesta.

Asukasrakenne yksipuolistuu, kun lapsiperheet hakeutuvat muualle. Samalla kaupungin taloudellinen kestävyys saattaa heikentyä.

Läpivalaisin laajeneminen ruuhkautti turvatarkastusta Helsinki-Vantaalla (Helsingin Sanomat 23.11.2005)

Vantaa. Lähtevä lentoliikenne myöhästeli jopa tunnin verran Helsinki-Vantaan lentoasemalla keskiviikon ruuhkatunteina.

Syynä koneiden lähtöjen myöhästelyyn ja lähtöhallien ruuhkautumiseen oli lentomat-kustajien matkatavaroiden ja vaatetuksen entistä perusteellisempi läpivalaisu turvatarkastuspisteissä.

Ilmailulaitos otti käyttöön uuden entistä tarkemman tarkastusmenettelyn Helsinki-Vantaalla tiistai-ilta.

Uuden menettelyn mukaan läpivalaisuun joutuvat tarkastuspisteissä matkustajien käsimatkatavaroiden lisäksi muun muassa matkustajien takit: hihnalle on riisuttava päällisyttakit, miesten pikkutakit ja naisten jakutkin. Myös kannettavat tietokoneet on nostettava hihnalle läpivalaistavaksi ilman laukkuja tai muuta kuljetuspakkausta. Kännykkä voi olla takin taskussa.

Määräykset perustuvat Euroopan unionin turvatarkastusdirektiiviin, jota Ilmailulaitoksen mukaan noudatetaan jo useassa Keski-Euroopan maassa.

"Vaikka nyt syntyikin pitkiä jonoja tarkastuspisteisiin, uusi menettely helpottaa tarkastuksen kokonaissuoritusta", sanoi apulaisjohtaja Kari Salonen Ilmailulaitoksesta Helsinki-Vantaan lentoasemalta.

"Matkustaja osallistuu tarkastukseen näin jo ennakkoon riisumalla takkinsa ja kaivamalla tietokoneensa kotelosta."

Pitkä jonotus turvatarkastukseen aiheutti matkustajissa närää, ja Ilmailulaitos sai uuden käytännön huonosta tiedotuksesta runsaasti pyyhkeitä matkustajilta ja lentoyhtiöiltä.

Marraskuu ennätyskellisen lauha (Suomi.fi 01.12.2005)

Marraskuu oli suurimmassa osassa maata ennätyskellisen lauha, Ilmatieteen laitos kertoi torstaina. Marraskuu oli paikoin lämpimin yli sataan vuoteen.

Maan keskiosassa sekä Oulun läänissä kulunut kuukausi oli leudoin marraskuu vuodesta 1900 lähtien. Maan eteläosassa sekä Lapissa ei aivan ylletty ennätysksiin. Marraskuun ohella koko syksy on ollut monin paikoin poikkeuksellisen lämmin. Syksyn keskilämpötila oli koko maassa 2-4 astetta tavanomaista korkeampi. Marraskuussa satoi useana päivänä runsaasti. Alkukuussa sade tuli lähes koko maassa vetenä, mutta kuukauden loppupuolella saakeat lumi- ja räntäsateet aiheuttivat useana päivänä ongelmia tieliikenteelle.

Euroopassa rajuin ilmastonmuutos 5.000 vuoteen (Helsingin Sanomat 29.11.2005)

Euroopassa on meneillään ilmaston rajuin muutos viiteentuhanteen vuoteen. Se on lähivuosina Euroopan merkittävin ympäristöhuoli, eivätkä Euroopan nykytoimet kuitenkaan riitä uhan torjumiseksi, sanoo Euroopan ympäristövirasto (EAA) vuosiraportissaan.

Virasto huomautti tiistaina julkistamassaan raportissa, että Euroopan kaikkien aikojen neljä kuuminta kesää osuivat vuosille 1998, 2002, 2003 ja 2004. Pelkästään kesän 2003 aikana kymmenen prosenttia Alppien jäätiköistä sulii.

"Nykyisellä vauhdilla kolme neljäsosaa Sveitsin jäätiköistä on sulanut vuoteen 2050 mennessä", tiistaina julkaistussa raportissa sanotaan.

1900-luvulla keskimääräinen lämpötila maailmassa nousi 0,7 celsiusastetta. Euroopassa nousu oli 35 prosenttia enemmän eli 0,95 astetta.

Samaan aikaan monilla Euroopan mailla on suuria vaikeuksia saavuttaa yhteisiä päästövähennystavoitteita. Esimerkiksi Suomi ei nykytahdilla pääse Kioton sopimuksen tavoitteisiin.

Yli 180 valtiota on koolla Monteralissa pohtimassa, mihin toimiin on ryhdyttävä, kun Kioton ilmastopöytäkirja päättyy vuonna 2012. Lähes kaksi viikkoa kestävässä kokouksessa tunnustellaan mahdollisuuksia pienentää päästöjä entisestään.

Suomen valtuuskuntaa Montrealissa johtaa ympäristöministeri Jan-Erik Enestam.

Suomalaisten osuus ilmastonmuutoksesta keskimääräistä suurempi (Helsingin Sanomat 26.10.2005)

Vaikka Suomen osuus ilmastonmuutoksesta on suhteellisen pieni, suomalaiset tuottavat keskimääräistä enemmän kasvihuonekaasuja.

VTT:n tutkijan Suvin Monnin tuoreen tutkimuksen mukaan Suomen vaikutus ilmaston lämpenemiseen onkin kaksin- tai kolminkertainen verrattuna suomalaisten osuuteen koko maailman väestöstä. Monnin mielestä tämä osoittaa, että Suomenkin on tehtävä osuutensa päästöjen vähentämiseksi.

Monni arvioi tänään torstaina tarkastettavassa väitöstutkimuksessaan Suomen kasvihuonekaasupäästöjen vaikutuksia ilmastonmuutokseen sekä lämmitysvaikutuksen eli säteilypakotteen että päästöihin liittyvän epävarmuuden kannalta. Monni on kehittänyt mallin, jonka avulla voidaan arvioida kasvihuo-

nekaasupäästöjen epävarmuutta. Tarkimmin tunnetaan fossiilisten polttoaineiden polton hiilidioksidipäästöt.

Epävarmuus on huomattavasti suurempaa metaani- ja di-typpioksidipäästöissä; erityisesti maatalouden ja jätesektorin päästöt ovat sellaisia, että niiden arvioiminen laskeamalla sisältää paljon epävarmuutta. Monnin tutkimuksessa päästöjen epävarmuus arvioitiin käyttämällä

Mittaustuloksia, kirjallisuutta ja asiantuntija-arvioita. Mallilla saatuja tuloksia käytetään Suomen kansallisessa päästöjen raportoinnissa. Lisäksi Suomea koskevia tuloksia käytetään esimerkkinä ensi vuonna julkaistavissa Hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n laskentaohjeissa, joita kaikki maat ovat velvollisia noudattamaan raportoidessaan kasvihuonekaasupäästöjensä määrää.

Suomen osuus kaikista kasvihuonekaasujen päästöistä on kahdesta kolmeen promillea. Osuus maailmanlaajuisesta säteilypakotteesta on alle kaksi promillea. Valtaosa Suomen päästöistä on polttoaineiden hiilidioksidipäästöjä, jotka ovat peräisin energiantuotannosta.

Helsingin Kumpulaan tulee avaruuskeskus (Helsingin Sanomat 31.10.2005)

Helsingin yliopiston fysikaalisten tieteiden laitos ja Ilmatieteen laitos perustavat yhdessä avaruuskeskuksen Helsingin Kumpulaan, jossa molemmat laitokset jo ennestään sijaitsevat, Helsingin yliopisto ilmoitti maanantaina.

Keskuksen toiminta alkaa 1.1.2006, ja sen johtajaksi vuodeksi 2006 on nimetty professori Hannu Koskinen.

Kumpulan avaruuskeskus on yhteistyöorganisaatio, jonka tehtäviin kuuluvat tutkimus, avaruuslaiterakennuksen ja laajojen avaruusprojektien tukipalvelut sekä mittalaitteiden operointiin ja datan vastaanottoon ja jatkokäsittelyyn liittyvät tehtävät. Keskus myös jatkokouluttaa avaruustutkijoita.

Vuonna 2006 keskuksen tärkeimpiä tehtäviä tulevat olemaan ESA:n BepiColombo-merkuriuslennolle tulevan röntgeninstrumentin suomalaisosuuksien managerointi ja ESA:n kosmista taustasäteilyä vuodesta 2007 alkaen mittavaan Planck- satelliitin havaintojen analysointijärjestelmän kehittäminen.

Lisäksi tarkoituksena on kehittää pienten Mars-laskeutujen prototyyppejä yhteistyössä Venäjän avaruustutkimusinstituutin kanssa.

Kreikka sai yksinoikeuden feta-juustoon (Helsingin Sanomat 25.10.2005)

Kreikka on saanut yksinoikeuden feta-juuston nimen käyttöön Euroopan unionin alueella.

EY-tuomioistuimen tiistaina päätöksen mukaan feta on perinteinen, tietyille Kreikan alueille tyypillinen elintarvike ja siten oikeutettu EU:n nimensuojaan.

Päätös merkitsee sitä, että jatkossa EU:ssa voi myydä feta-nimikkeellä vain Kreikassa valmistettua juustoa. Siten myös kaikkien Suomessa fetaa valmistavien yritysten on vaihdettava tuotteidensa nimi.

Vastaavaa suojaa nauttivat muun muassa Parman kinkku, Lapin puikulaperuna, parmesaani-juusto ja Kalamata-oliivit.

Komissio suojasi fetan tuotenimenä jo vuonna 2002. Runsaasti teollista feta-juustoa valmistavat Tanska ja Saksa valittivat kuitenkin asiasta, sillä niiden mielestä feta on nykyisin yleisnimitys. Tuomioistuimen mukaan valitus oli perusteeton.

Pakina: Pikkujoulutunnelmia

Suomessa valmistaudutaan joulun kovalla tohinalla. Esijoulu eli pikkujoulukausi on jo täydessä vauhdissa. Ravintolat ja risteilyt ovat viimeistä paikkaa myöten täynnä pikkujoulunjuhlijöitä. Busseihin ilmestyy laumoitain keski-ikäisiä miehiä, jotka eivät osaa käyttää bussin maksulaitetta ja joilla ei ole 50 euroa pienempiä seteleitä mukanaan. Normaalisti autolla liikkuvia siis.

Naapurin kolmevuotias Sarah kertoi pyytäneensä joulukadun avajaisissa joulupukilta karkkiaskin joululahjaksi ja pukkii oli sen luvannut. Sarahin äiti sen sijaan kertoi, ettei Sarah ollut valtavassa tungoksessa nähnyt koko pukkia. Sen sijaan Sarah oli näyttänyt ja kioskin tädille sormeaan ja huutanut koko keuhkojen täydeltä TYHMÄ, kun äiti ei ollut antanut tytön ostaa karkkiaskia. Kaikista asioista on aina vähintään kaksi versiota. Kannattaa kysyä useammalta, jos haluaa edes vähän tietää, mitä tapahtui. Olisi kai vielä pitänyt haastatella kioskin tätikin tätä reportaasia varten.

Itse juhlin pikkujoulua ystävättäreni kanssa vanhassa perinteisessä kulttuuriravintolassa Elitessä Töölössä. Pöytäämme saapui (lue: tunkesi) erittäin tyylikkäästi pukeutunut keski-ikäinen mies. Hän esitteli itsensä Teppo Turkiksi (joka ei-niin-sattumalta on myös radiotoimittajan nimi) ja kertoi olevansa myrämäkeläinen 54-vuotias eläkeläinen. Kun hän sitten – meidän onneksemme – siirtyi naapuripöytäan, kuulimme hänen esittelevän itsensä 53-vuotiaaksi pankinjohtajaksi Rautjärveltä. Päätin sillä hetkellä alkaa uskomaan vain ja ainoastaan joulupukkiin ja lopettaa tyystin uskomisen sekä pankinjohtajiin että kaikkiin tuntemattomiin aikuisiin.

Joulumielen valtaamana päätin tehdä jonkin nk. hyvän teon. Keräsin itseltäni ja naapureiltani Pakistanin maanjäristyksen uhreille talvi-vaatteita ja huopia. Naapurit tulivat innolla mukaan; yksi toi kesäisen minihameen ja toinen vauvan pulauttelulla kuorrutetun aikuisten toppatakkin. Trikoohameesta tein rätin ja takin pesin. Sain toki myös paljon hyviä varusteita keräykseen ja upouusiakin lasten toppavaatteita.

Joulunalus saa ihmiset näköjään käyttäytymään kummallisesti. Siitä huolimatta ja ehkä juuri siksi: Joulumieltä kaikille lukijoille täältä lumen keskeltä!

Terhi Terhuttaja
Helsingistä

Ruokapalsta

Helppoja ja nopeita ruokaohjeita

Naudanlihaa osterikastikkeessa

450 g naudanfileettä tai sisäpaistia

1 rkl vaaleaa soijakastiketta

2 tl seesamiöljyä

1 rkl riisiviiniä tai kuivaa sherryä

2 tl Maizenaa

3 rkl maapähkinäöljyä

3 rkl osterikastiketta

1,5 rkl silputtua kevät- tai ruohosipulia

1. Leikkaa liha poikkisyyden puolelta senttimetrin viipaleiksi (pituus noin 5 cm). Nosta lihat kulhoon ja sekoita joukkoon soijakastike, seesamiöljy, riisiviini ja Maizena. Anna marinoidua 20 minuuttia.
2. Kuumenna wokki ja lisää siihen vähän öljyä. Lisää lihaviipaleet ja paista koko ajan sekoittaen noin 5 minuuttia.
3. Kaada lihat wokista siivilään.
4. Pyyhkäise wokki puhtaaksi ja kuumenna se. Lorauta osterikastike pannulle ja kuumenna poreilevaksi.
5. Lisää lihaviipaleet wokkiin ja sekoita hyvin. Kaada tarjoiuustiaan ja koristele vihreällä.
6. Tarjoa riisin kanssa.

Punainen jauhelihakeitto

1 purjo

1 sipuli

2-3 porkkanaa

1 rasia herkkusieniä tai vähän esim. kuivattuja tai pakastettuja suppilovahveroita

1 rkl öljyä

1 prk tomaattimurskaa

noin 1 l vettä

300 g vähärasvaista jauhelihaa

1-2 dl pastaa

0,5-1 parsakaalia tai 1 pss vihreitä papuja

suolaa, mustapippuria

pizza- tai muuta yrttimaustetta

(persiljaa)

1. Halkaise purjo ja huuho se hyvin ja leikkaa viipaleiksi. Silppua sipuli ja leikkaa porkkanat penneiksi.
2. Kuullota kasviksia (lisää purjon vihreä osa myöhemmin) muutama minuutti öljyssä kasarissa. Lisää sienet ja jatka kuullottamista vielä hetki.
3. Kaada sekaan tomaattimurska ja kuuma vesi. Kuumenna kiehuvaan ja keitä hetken aikaa.
4. Lisää jauheliha keiton joukkoon pieninä nokareina.
5. Kun keitto kiehuu uudelleen lisää nopeasti kypsä pasta ja viipaleiksi leikattu parsakaalin varsi ja kukintonputat tai pavut ja purjon vihreä osa.
6. Mausta keitto ja hauduta kypsäksi. Tarkista maku ja sakeus ja ripottele lopuksi joukkoon hienonnettu persilja.

Sadonkorjaajan kalakeitto (6 annosta)

n. 500 g lohi- ja / tai kuhfileettä

5 perunaa

1 sipulia

1 palsternakka

2 porkkanaa

1 pieni parsakaali

1 pieni kukkakaali

n. 100 g vihreitä papuja

4 valkosipulin kynttä

2 rkl öljyä

n. 1 l kalalientä

2 rkl sitruunanmehua

2 tomaattia

n. 0,5 dl tuoretta timjamia

riipaus valkopippuria

(2 rkl kapriksia)

1. Leikkaa kuoritut perunat, sipuli ja palsternakka lohkoiksi, porkkanat viipaleiksi. Irrota parsia ja kukkakaali pieniksi kukinnoiksi. Leikkaa pavut kahteen osaan.
2. Kuumenna öljy kattilassa ja lisää peruna, sipuli, porkkana ja palsternakka. Kuullota hetki ja kaada kattilaan kuuma kalaliemi.
3. Lisää muutaman minuutin kuluttua myös pavut, kukka- ja parsakaalit sekä murskatut valkosipulin kynnet.
4. Leikkaa kalat reiluiksi kuutioiksi ja tomaatit pienemmiksi.
5. Lisää kala- ja tomaattikuutiot kypsien kasvien joukkoon. Mausta liemi saman tien sitruunamehulla, hienonnetulla timjamilla ja pippurilla. Kuumenna liemi uudelleen, mutta älä anna kiehua poreillen.
6. Lisää halutessasi lopuksi kapriksia sekä tarvittaessa suolaa.

Toimitus surffaili Internetissä

Vaalikoneet on avattu:

Helsingin Sanomat www.vaalikone.fi

Yle <http://www.yle.fi/vaalit/vaalikone/>

MTV3 <http://www.mtv3.fi/vaalikone/>

Uskonnonvapaus.fi

<http://www.uskonnonvapaus.fi/vaalit/presidentti2006/>

Joulun tunnelmaan pääset kurkistamaan Virtual Finlandin joulusivuilla <http://virtual-finland.fi/xmas/>. Voit avata adventtikalenterin, katsoa joulupukkivideon tai lähettää joulutervehdyksen.

Suomalaisiin jouluperinteisiin on mahdollista tutustua Virtual Finlandin monipuolisilla englanninkielisillä joulusivuilla Christmas with Virtual Finland.

"Christmas recipes" -osiossa löytyy herkullisia ruokareseptejä joulupöydän antimiksi. Reseptejä löytyy muun muassa rosollin, laatikoiden, riisipuuron sekä joulutorttujen valmistukseen.

Internetiin on perustettu uusi palvelu, joka pyrkii erottamaan netin lukuisten kuvagallerioiden joukosta. Sivuston ideana ei ole esitellä omia kuvia, vaan omien koirien kuvia. <http://hau.fi/>

Epätavallisia hakukoneita verkossa

Mitä hakusana "Helsinki" tuo ruuduille.

Australialainen **Mooter** järjestää tulokset eri klustereihin. Esimerkiksi hakusana "Helsinki" tuo seuraavat klusterit: internet, Europe, map, Finland, Helsinki, hotels ja university. Mooter helpottaa hakua, koska sen käyttäjien ei tarvitse etsiä oikeata tietoa hakujen joukosta.

Girafa puolestaan visualisoi tulokset näyttämällä pienet kuvat kustakin sivusta. Helsinki-sanahauulla ruudulle tulee muutamia sivuja, joista kolmea suositellaan: AOL:n Helsinki-informaatiota, Helsingin Yliopiston sivuja ja korealaisen opiskelijoiden kotisivua Teknillisen Korkeakoulun sivustossa. Haku voi helpottaa ennakkovalintaa, vaikka Helsinki-hauilla ei toisiinsa verrattavia sivuja paljon tullutkaan.

Thumbshots.net on osa open directory -projektiä. Se on samantapainen kuin Girafa, mutta hakukone pitää sivuillaan myös hakemiston, joten sivuilla on kaksi eri tapaa tehdä hakuja. Hakusana Helsinki tuo ensin Helsinkiin liittyviä ihmisoikeussivuja, mutta myös Helsinki Cupin ja yliopiston sivuja.

LookSmartin kehittämä **WiseNutin** tulossivu näyttää jo enemmän Googelta. Tulokset on klusteroitu ja sivuilla on "sneak-a-peek" toiminto. Sitä klikkaamalla aukeaa reilunkokoinen ikkuna, josta saa pikakäsityksen sivun sisällöstä. Helsinki-haku tuo klustereita, joista kolme ensimmäistä ovat University of Helsinki, City of Helsinki ja Helsinki University Library.

iBoogie klusteroi myös hakutulokset, mutta esittää ne samaan tyyliin kuin Windowsin Explorer. Vasemmalla näkyvät klusterit ja oikealla hakutulokset. iBoogie antaa tarkentaa hakua esimerkiksi images- (kuvat) tai video-ryhmillä. Helsinki-hakusanalla tulee vasempaan ikkunaan yli 30 klusteria, mutta ne todennäköisesti sisältävät päällekkäisiä hakutuloksia.

ProFusion on voimakas meta-hakukone, joka yhdistää tuloksia monelta hakukoneelta. SearchEngineJournalin mukaan hakukone antaa mahdollisuuden rajoittaa haku tiettyihin luokkiin kuten viihteeseen, uraan ja hallitukseen. Luokkia on 22 ja niillä lukuisia alaluokkia. Digitodayn kokeillessa sivuja ne olivat epäkunnossa.

PicSearch puolestaan hakee pelkästään kuvia. Haussa on kireät suodattimet, joten tulosten pitäisi olla sopivia kaikenikäisille. Haku sanalla Helsinki tuo esiin ruudullisen kuvaa, joista ensimmäisenä kuva Emil Zatopekista Helsingin olympialaisissa. Kuva on BBC:n jutussa.

Vitsejä

Olet ollut liian kauan Suomessa, kun...

- Mielestäsi on normaalia syödä lounas klo 11:00.
- Torstaisin tekee mieli hernekeittoa ja pan-nukakkua.
- Mennessäsi postiin, pankkiin tai apteekkiin alat ensimmäiseksi etsiä jonotuslappua.
- Mielestäsi on normaalia jonottaa jonotus-lapun saamista.
- Syvä huokaus on osa päivittäistä sanasto-asi, samoin lausahdus "mmmh".
- Hiljaisuus on hauskaa.
- Kun on 70 astetta saunassa on viileää, mutta kun on 25 astetta ulkona on kuuma.

- Luonnollinen osa liikeneuvotteluja on oleminen alasti ventovieraiden ihmisten kanssa kuumassa huoneessa.
- Eteisesi näyttää kenkäkaupalta.
- Ventovieras joka hymyilee sinulle on a) hullu b) humalassa c) ulkomaalainen d) kaikki yllämainitut yhtä aikaa.
- Menet risteilylle a) ostaaksesi verovapaata viinaa b) ostaaksesi verovapaata olutta c) juhlimaan.
- Ainoa syy käydä maissa Tukholmassa on sataman lähin McDonalds.
- Olet oikeasti kiinnostunut siitä kuka on Matti Nykäsen tämänhetkinen tyttöystävä/vaimo.
- Olet aina ajoissa.
- Muutaman minuutin myöhästymisesi eivät enää ole hyväksyttäviä.
- Pikkukengät ja tennissukat ovat hyväksytyt yhdistelmä.
- Kirkollisina pyhäpäivinä juodaan kännit.
- Jäät mieluummin kotiin juomaan kuin että lähdet ravintolaan juomaan.
- Mielestäsi on normaalia mennä mökille keskelle metsää itikoiden syötäväksi ja juomaan viinaa.
- 5 astetta tarkoittaa leutoa säätä.
- Käytät lämpimiä vaatteita huhtikuussa vaikka on 25 astetta lämmintä, siitä syystä että on huhtikuu.
- Käytät t-paitaa ja shortseja heinäkuussa, vaikka on 10 astetta lämmintä, siitä syystä että on heinäkuu.
- Käytät sukkaa ja sandaaleja yhtä aikaa.
- Sinulla on vain kaksi ilmettä; iloinen ja toinen.
- Pakkassää ja lumi ei ole esteenä pyöräilylle.
- Hermostut jos bussi/juna on 2 minuuttia myöhässä.
- Mielestäsi on normaalia jatkaa kävelemistä kun ventovieras kysyy jotakin sinulta kadulla.
- Olet ollut 4 vuotta kihloissa suunnittelematta naimisiin menoa.
- Vaatekaappisi koostuu 20 erilaisesta har-

- maasta ja mustasta.
- Perjantai iltapäivisin ei voi käydä liikeneuvotteluja. (Sama pätee heinäkuussa).
- Laitat kätesi automaattisesti taskuun kun kuulet kännykän soivan lähelläsi.
- Olet kiinnostunut uusimmista kännykkämalleista ja siitä että onko kännykkäsi viimeisimmän muodin mukainen.
- Työoverisi pyytäessäsi sinua lasilliselle töiden jälkeen tiedät että seurauksena on pitkä ilta ja armoton krapula seuraavana päivänä.
- Menet ajoissa elokuvaan nähdäksesi mainokset.
- 10 euroa leivoksesta ja kupista kahvia on mielestäsi käypä hinta.
- Tomaattilohkoa salaatinlehdellä voi kutsua salaatiksi.
- Kauppaan mennessäsi tarkistat mitkä muovipussit sopivat kauppaan mukaan ja mitkä muovipussit voi uhrata jätteille.
- Mielestäsi on normaalia että v:llä ja w:llä alkavat sukunimet ovat samassa kohtaa puhelinluettelossa.

Aika muuttuu, niin myös sananlaskut:

- Lopussa on aika ihme, jos seisoo
- Jos se ei tapa se vituttaa
- Itseäni olen aina kiittänyt ja kiitosta on riittänyt.
- happamia sanoi vihreä kettu rauhoittavista
- odottavan aika on yleensä alle tunti
- tili tuli, tili meni. Näkikö kukaan kumpakaan tilannetta?
- parempi pää täynnä, kun kymmenen oksalla
- sen vie verottaja minkä kylvää
- niin makaa kun sattuu sammumaan
- ulin, näin ja koitin sormella
- laatta on heitetty
- ei naukku pahaa tee
- viina on viisaiden luoma
- ABS miehen tiellä pitää
- Omena anuksessa pitää homot loitolla

- itku pienestä kalusta
- kahden aina kalliimpi
- ken leikistä suuttuu, se ottakoon diapamin
- niin metsä vastaa kun hallusinaatit haluaa
- lähti kuin svetlana ikkunaostoksilta vaasankadulla
- velka on veli otettaessa, veljenpoika sen maksaa, kun takauksen antoi

Menovinkkejä Suomessa

30.11. – 20.12. "Synopsis" – valokuvia Kreikasta 1905-2005. Leonidas Papazogloun, Nellyn (Elli Seraidarín), Voula Papaioannoun, Kostas Balafasin ja Jorgos Depollasin valokuvia. Paikka Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa Mikonkatu 17 C, 00100 Helsinki www.kulttuuri.hel.fi/caisa

Palveluhakemisto

Hammaslääkäri Yannis Koutsouridis

Kivelis 2 ja Delfon 37 kulmauksessa (bussipysäkki: Kivelia, bussit 7 ja 39) Puh. 2310-854482

Yksitysvastaanotto avoimena arkisin klo 9–13 ja 17.30–21, hätätapauksissa sovi tapaamisesta (kännykkä: 6972-649143) Kielet: kreikka, englanti ja auttavasti suomi

Fysioterapeutti Päivi Voutilainen

Melina Merkouri 33, Sikies (Bussipysäkki Foka, Bussi 28) Puh. 2310-206096

Seuramme jäsenet saavat alennuksen. Terapia-ajat vain ajanvarauksella.

Seuran seuraava tiedote ilmestyy helmikuussa 2006. Toimitus odottaa jälleen lukijoilta juttuja, vinkkejä ja kommentteja tiedotteeseen.

Tapahtumakalenteri

- 04.12 Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran pikkujoulet alkaen klo. 19.00. Tavernassa "1901", osoitteessa; Katouni 9, Thessaloniki (Ladadika), puh. 2310 553141.
- 06.12. Suomen itsenäisyyspäivä.
- 17.12 Thessalonikin Suomi-koulun joulujuhlat klo. 17.00, Suomi-koulun tiloissa.
- 21.12 Talvipäivänseisaus
- 28.12. Viattomien lasten päivä.
- 31.12. VIIMEINEN PÄIVÄ LUOVUTTAA SEURAN JOHTOKUNNALLE ALOITTEITA HELMIKUUN YLEISKOKOUKSEEN.
- 04-05.01 Presidentinvaalien ensimmäinen kierros, ennakoäänestys Thessalonikissa, klo. 14.00 – 20.00, Tavernassa 1901.
- 14.01 Thessalonikin Suomi-koulun kevätlukukausi alkaa.
- 18-19.01 Presidentinvaalien toinen kierros (tarvittaessa), ennakoäänestys Thessalonikissa, klo. 14.00 – 20.00, Tavernassa 1901.
- 01/2005 Keilailukilpailu. Tarkka ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.
- 05.02 Vuoden 2004 ensimmäinen kuukausitapaaminen, tavernassa "1901". Runebergin päivä.
- 06.02 Saamelaiden kansallispäivä.
- 02/2005 Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran säännöllinen yleiskokous. Tarkka päivämäärä ilmoitetaan virallisella kokouskutsulla, joka lähetetään kaikille seuran jäsenille.